1979 NOV 19

ÉLETÜNK

XI. évfolyam 10. szám (11. Jahrg. Nr. 10) Az európai magyar katolikusok lapja 1979 október

Az emberi életért

Az egyházi év 25. vasárnapján, szept. 22-én, a német püspökök közös pásztorlevélben fordultak a német katolikusokhoz, amit az összes szószékekről felolvastak. Ez a pásztorlevél éppen a gyermek évében fordul a szülők, a társadalom és az összes felelősek felé a megnem-született gyermekélet védelmében.

Három évvel ezelőtt ugyanis a két koaliciós párt: az SPD és FPD, azon a címen módosította a magzatelhajtást büntető 218 §-t, hogy a szociális kényszerhelyzetbe került terhes anyáknak és a meg - nem - szü'etett magzatnak is nagyobb védelmet akarnak biztosítani. Ezzel a módosítással az új törvény a magzatelhajtást abban az esetben nyilvánitotta megengedettnek, ha komoly konfliktus esete áll fenn a terhes anyánál. A komoly konfliktus vagy kényszerhelyzet alatt mindaz értendő: 1. ami az anya életszükségleteit: jogos életigényeit és életkilátásait veszélyezteti; 2. ami a születendő gyermek biztos jövőjének az útjában áll.

Meg kell itt jegyeznünk, hogy a Legfelsőbb Német Biróság 1975. február 25-én a törvénycikk módosításával kapcsolatban kijelentette, hogy az új törvény a meg-nem-született magzat védelmét nemcsak hogy nem biztosítja, de a legtöbb esetben egyenesen kérdésessé teszi, és ezért ellenkezik a német Alkotmánnyal.

Ennek a módosításnak hatósági végrehajtása érdekében az egyes tartományok (Land) ún. tanácsadó központokat (Beratungsstelle) és szülészeti klinikákat rendeztek be, ahol a társadalmi kényszerhelyzetbe került terhes anyákon segítettek, sajnos, a legtöbb esetben azzal, hogy a gyermekáldástól „megszabaditották". Így az egyik, a Szövetségi Kormánytól különösen támogatott központban: a Bremen-i „Pro Familia" modellben a múlt évben államköltségen naponként hét művi vetélést végeztek, ami évi 1.800 magzatelhajtást jelent. — A hivatalos statisztikai adatok szerint pedig Nyugatnémetországban a törvényesen végzett magzatelhajtások száma 73.000 volt. Ezért a 218. § módosítása körüli heves vita három év óta nem ült el, hanem egyre szélesebb gyűrűket vet nemcsak a társadalomban, hanem a belpolitikában is, ahol a pártok pro vagy kontra (CDU-CSU) álláspontjukkal a közvéleményt a maguk javára igyekeznek hangolni.

Nagy feltűnést keltett Vogel igazságügyi miniszternek nyilt levele Höffner bíboros, kölni érsekhez, a Német Püspöki Konferencia elnökéhez, amelyben arra kéri, hogy helyezkedjék szembe azzal a benyomással, mintha ő (a bíboros) a magzatelhajtást a hitleri koncentrációs táborok tömeggyilkosságával egysorba helyezné. — A bíboros nyilt válaszában a leghatározottabban elutasitotta ezt az inszinuációt. Kijelentette, hogy ő ilyent soha nem állított. Ő csak azt mondta egy TV-interjúban, hogy a magzatelhajtás gyilkosság, ahogyan azt Dr. Holzgartner müncheni orvos nevezte. És ha gyilkosság a magzatelhajtás, akkor a 73.000 állami segédlettel végzett művi vetélés tömeggyilkosság.

A német püspökök továbbá sosem tételezték fel a 218. § módosítóinál azt, hogy nem akartak segíteni a sokszor kétségbeesett konfliktusba került terhes anyákon, csak azt hangsúlyozták, hogy a módosítás nem hozta meg, mert úgy ahogy van, nem is hozhatta meg az általános megenyhülést ebben az igen nehéz kérdésben, annál is inkább, mert a módosítás kaput nyit a korlátlan felelőtlenségnek, a védtelen emberi magzattal szemben. Másrészt a püspökök tudatában voltak annak is, hogy sokszor egyházi körök nem voltak mindig eléggé megértők a valóban kényszerhelyzetbe került terhes édesanyákkal szemben, jóllehet az egyházaknak és tanácsadó szerveiknek mindig szívügye volt éppen ez a kérdés.

Höffner bíboros végül kijelentette a válaszlevélben, hogy a Német Püspöki Kar ebbe a módosításba soha beletörődni nem fog, mert számára a megnemszületett élet védelme a bajba jutott asszonyok védelmével együtt az irányadó, továbbá a német nép erkölcsi öntudata arra vonatkozólag, hogy mi a jog és mi a jogtalanság. — Személyesen ő megmaradt amellett, hogy a magzatelhajtás gyilkosság.

A német közvéleményt egyáltalán nem nyugtatta meg Schmidt kancellárnak az a nem szerencsés nyilatkozata azokkal szemben, akik a német nép jövőjét féltik az ilyen törvénytől (Németország évenként egy 180.000-es várost veszit el azzal, hogy több a halálozás, mint a születés), hogy ő a születéskieséseknek nemcsak a hátrányait nézné, de „az előnyeit sem tévesztené szem elől". A kijelentés komoly német körökben megdöbbenést, külföldön pedig (Valéry Giscard d'Estaing) csodálkozást váltott ki.

Ilyen előzmények után jelent meg a pásztorlevél. — „Még a Gyermek Évében vagyunk, amikor világszerte akciók folynak a gyermek életjogainak a biztosítására... A legélesebb ellentétben áll ezzel szemben az a tény, hogy nálunk 1979-ben a magzatelhajtások száma egyre növekedik." Több mint kétharmada kényszerhelyzetre való hivatkozással történik: az embernek az a benyomása, hogy egyes tartományokban a 218. § módosításának az eredményét a magzatelhajtások számával mérik. „Mi, német püspökök tudatában vagyunk annak, hogy millió és millió polgártársunkkal egyek vagyunk a követelésben: a jogzavar a meg-nemszületett gyermek körül szűnjön meg haladéktalanul, mert az eddigi rendezés megingatja jogállamunk alapjait, szétrombolja az állampolgárok erkölcsi öntudatát, a társadalmat pedig nem emberibbé, hanem embertelenebbé teszi. ... Minden emberi élet eredete az Isten, Ő minden ember Atyja. Nincs senkinek tehát joga az emberi élettel önkényesen rendelkezni. ... Isten az emberi életet különösképpen megszentelte azzal is, hogy egyszülött Fia is emberré lett."

A pásztorlevél hangsúlyozza továbbá, hogy a magzatelhajtás bűn nemcsak a gyermekkel, hanem az édesanyával szemben is. Mert nagyon sokszor nem a kényszerhelyzetnek, hanem a lelkiismeretlenségnek a következménye. „Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a magzatért egyformán felelős úgy a férfi mint a nő." (Folytatás a 2. oldalon)

„MATER PURISSIMA"

Domenico Morelli festménye. Róma, Scaletta Galéria

*Üdvözlégy rózsa**

Üdvözlégy Rózsa, Szüzesség virága,
Christusnak dajkája, s kegyelemnek annya.
Kérünk ne légy bűnünknek te bosszúllója,
Hogy ellenségünk mérge, lelkünket meg ne sértse,
Pokolra ne ejtse.

Üdvözlégy zöldellő, s égő Csipkebokor,
Ki által kegyelem Mennyországból ránk forr.
Téged kedvelt Mennyeknek hatalmas Királlya,
Választott őmagának, hogy lennél árváinak
megvígasztalója.

Azért szép virágzó Jesse vesszőszála,
Szívünk keménységét irgalmad lágyítása.
Ne szenvedd hogy elessünk, halálban elvesszünk;
Sőt kegyelmet nyerhessünk, s néked énekelhessünk,
szépen dícsérhessünk.

Üdvözlégy bűnösök kegyes szószóllója,
Jóság kedvellője, érdemünk adója.
Angyali kézben fénylő ékes arany Nádszál.
Egek felnyílt Kapuja, kin Istennek Malasztya
éppen mireánk száll.

Halálunk óráján Szent Fiadat kérjed,
Ellenünk felgerjedt haragját enyhítsed.
Légy segítséggel kérünk erőtlenségünkben,
Hogy végső kimúláskor ne essünk kísértetben,
nyerd meg szép Szűz, Amen.

---

* *Az „Ave rubens rosa" kezdetű latin himnusz régi magyar fordítása. Megjelent Kisdi Benedek: Cantus Catholici c. énekes könyvében 1651-ben.*

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP:

A bűnbánat a keresztény életben

Mi a Szentírásnak erre vonatkozó tanítása?

A bűnbánat keresztény hitünknek nem valamely mellékes kísérő mozzanata, hanem lelki magatartásunk egyik legalapvetőbb sajátossága. Sőt azt lehet mondani, hogy a bűnbánat megtartása azonos Isten országának az elérkezésével. Már keresztelő Sz. János hirdette: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa" (Mt 3, 2). Azt is olvassuk az Írásban, hogy „János fogságba jutása után Jézus Galileába ment, és hirdetni kezdte Isten országának evangéliumát. Ezt hangoztatta: Az idő betelt: közel van Isten országa. Térjetek meg és higgyetek az üdvösség jóhírében" (Mk 1, 14-15). Isten országa tehát csak bűneinktől való elfordulással és Istenhez való megtéréssel érkezik el hozzánk. Ha az üdvösség ugyanis az Istennel való kapcsolatban keresendő, s ha csak a bűn választhat el bennünket Istentől, az üdvösség feltétele a bánat, az Istenhez való visszatérés.

Mi kell az igazi megtéréshez?

A megtérés feltétele az, hogy elhiszszük, Jézusnak hatalma van a bűnök megbocsátására. Maga mondotta azoknak, akik igaznak vélték magukat: „Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket" (Mt 9, 13). A bűnösök megtérése tehát Jézus eljövetelének a célja volt. Ezért Krisztus Urunk csodákkal bizonyította, hogy hatalma van a bűnöket megbocsátani. Így amikor egy bénát hoznak elébe, bűnbocsánatot ígér neki. Látván, hogy az írástudók ezen megütköznek, mert tudják, hogy csak Isten bocsáthatja meg a bűnt, ezen szavakkal „Hogy megtudjátok, hogy az Emberfiának van hatalma a földön a bűnök megbocsátására" (Mt 9, 6) — meggyógyítja a betegséget. A Jézusba és isteni küldetésébe vetett hit annyira fontos, hogy enélkül nincsen megbocsátás. A zsidókkal való vitájában Jézus egyszer kijelenti: „Ha nem hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok bűneitekben" (Jn 8, 24). Az „én vagyok" az ószövetségben Istennek a neve. Burkoltan tehát Jézus isteni eredetére utal és megkívánja, hogy benne lássák azt, akit az Atya küldött a bűnök megbocsátására. Aki nem fogadja be, azaz aki nem tér meg általa Istenhez, az bűneiben marad és nincs része az Isten országában.

Mi tehát az Isten országának alapvető sajátossága?

Jézus szemében az Isten országa elsősorban lelki valóság. Lelki valóság annyit is jelent, hogy egyéni valóság: mindenkinek személyes lelke van, egyénileg kell Istenhez térnie. Országa nem e világból való, hanem igazságának az elfogadásában áll. Ez nem azt jelenti, hogy az Isten országa mindenkinek csak privát ügye. Aki Istenhez tér, aki a bűnnel szakít, annak egész élete és magatartása megváltozik, s kell hogy a társadalmi élet síkján is megérződjék lelki magatartása. Ezért jó volt, hogy a 2. vatikáni zsinat a keresztények figyelmét e-világi, társadalmi kötelezettségeire is irányította. Mégis hibáznak azok a papok, akik bűnről, megtérésről, kegyelmi életről már egyáltalán nem beszélnek. és azt a látszatot keltik, hogy keresztény hivatásunknak szociális segélyezésben, fejlődésben lévő országok támogatásában, politikai igazságtalanságok megszüntetésében kell kimerülnie. Az Isten országa elsősorban lelki valóság. S bár mindig a többiekkel kell lelki közösségben élnünk, bár társadalmi kötelezettségeink is vannak, ha Istennel nincsen egyéni kapcsolatunk, ha nem térünk meg hozzá bűnbánó szívvel, nem tartozunk Isten országának kegyelmi valóságához.

Mi az Egyház szerepe a bűnbocsánatban?

Nem akarunk itt külön a gyónás szentségéről beszélni. Csak azt kell leszögeznünk, hogy Jézus Egyházára bízta földi küldetésének a folytatását, elsősorban a bűnbocsánat hirdetését is. Jézus — olvassuk — „szétküldte őket, hogy hirdessék az Isten országát és gyógyítsák meg a betegeket" (Lk 9, 2). Az Isten országának a hirdetése azonos a bűnbánat hirdetésével. Ezért az apostolok „útra kelve bűnbánatot hirdettek, sok ördögöt űztek ki és olajjal megkenve sok beteget gyógyítottak meg" (Mk 6, 12-13). A csodák arra szolgáltak, hogy küldetésüket igazolhassák. S bár minden keresztségnek kell az Isten országáról tanúságot tennie, bár minden hívőnek kell a bűnösök megtéréséért imádkozni, a bűnbocsátó hatalmat egyedül az apostolok kapták. Krisztus először általánosságban, oldás és kötés formájában, adja nekik a bűnbocsátó hatalmat: „Bizony mondom nektek: amit megköttök a földön, meg lesz kötve a mennyekben is, és amit föloldotok a földön, fel lesz oldva a mennyekben is" (Mt 18, 18). De Jézus kifejezetten a bűnök megbocsátására is vonatkoztatja a küldetésüket: „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket. E szavak után rájuk lehelt és folytatta: Vegyétek a Szentlelket. Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyer, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad" (Jn 20, 21-23). A bűnbocsánat forrása tehát Jézus, a bűnbocsánat helye az Egyház, a bűnbocsánat kiszolgáltatói a püspökök és az általuk felszentelt papok.

Mi a bűnbocsánatnak, s szükség szerint a bűnbánat szentségének a viszonya az eucharisztiához?

Erre a kérdésre maga II. János-Pál pápa ad választ a „Redemptor hominis" kezdetű enciklikájában. Az Egyház — magyarázza a pápa — az eucharisztiából van hivatva élni. Feladata, hogy belőle táplálkozva bontakozzék ki kegyelmi teljességében. De épp ezért nem szabad az eucharisztiát, e kimondhatatlan titokzatosságú szentséget emberi méretre lefokoznunk. Bár az eucharisztia mindig az emberi testvériség ünneplése is, mégsem szabad benne csak alkalmat látnunk, hogy emberi testvériségünket kinyilatkoztathassuk. Az eucharisztia által Jézus lesz lelkünk élete, hisz belőle táplálkozunk. Nem szabad tehát megfeledkeznünk Sz. Pál szavairól: „Mindenki vizsgálja meg magát, s csak úgy egyék a kenyérből és igyék a kehelyből" (1 Kor 11, 28). „Az apostolnak e felhívása — folytatja a pápa — legalábbis közvetve rámutat az eucharisztia és a bűnbánat kapcsolatára. Csakugyan, ha Krisztus tanításának első szava, az evangélium jóhírének első mondata ez volt: „Térjetek meg és higgyetek az evangéliumnak" (Mk 1, 15), — akkor szenvedésének és feltámadásának e szentsége nyomatékosan erősíti és szilárdítja meg e felhívást. Az eucharisztia és a bűnbánat bizonyos mértékben, az evangélium szellemében folytatott hiteles életnek, az igazi keresztény életnek kettős, s egyben bensőségesen egybekötött dimenzióját alkotja. Krisztus, aki bennünket az eucharisztikus lakomára meghív, mindig ugyanaz a Krisztus, aki bánatra serkent, aki megismétli: „Térjetek meg!". Enélkül az állandó és mindig újból felkeltett bánat nélkül, az eucharisztián való részvételünk a megváltás teljes hatékonyságától fosztaná meg; főképpen azt a képességet gyengitené meg bennünk, hogy Istennek lelki áldozatot tudjunk hozni. Pedig ebben nyilatkozik meg alapvető és átfogó módon Krisztus papságában való részvételünk. Krisztus papsága ugyanis saját áldozatával kapcsolatos, amely Atyjának történő teljes átadásával történt. Mivel ennek az átadásnak nincs határa, bennünk, akik annyira végesek vagyunk, azt a vágyat kelti, hogy egyre tudatosabb és egyre növekvő megtéréssel Istenhez forduljunk". Ki ne ismerné fel a pápa szavainak aktualitását? Sokan azt hiszik, hogy az a tény, hogy manapság a templomban mindenki áldozáshoz járul, a keresztény élet felélédését jelenti. Azt jelenti, ha az áldozók a bűnbánat szellemében, s szükség szerint miután meggyóntak, járnak az Úr asztalához. Ha ez nem áll fenn, akkor félni lehet, hogy az áldozók nagy tömege inkább a keresztény élet elsekélyesedésére vezet, sőt talán már annak a jele!

Az emberi életért

(Folytatás az első oldalról)

A pásztorlevél ezért: 1. szolidaritás kér a hivektől minden gyermek, minden anya, különösen a sokgyermekes anyák számára. „Szülők, ne fenyegessék azzal leányaikat, hogy nem fogadják be őket, ha gyermeket hoznak a házhoz." Az egyházközségek pedig teremtsenek gyermekszerető atmoszférát minden plébánián.

2. Az államnak aktívabban kellene védenie a maga érinthetetlen alapelveit. Ezért olyan rendezést kell hozni ebben a kérdésben is, amely összhangban van az Alkotmánnyal. Az Egyház állandó küzdelmét a magzatelhajtás ellen nem irányítja valamiféle paragrafusrágás, hanem az anya, a gyermek és az egész társadalom boldogsága lebeg szeme előtt. Ezért kéri a felelős politikusokat, folytassanak olyan jog és társadalompolitikát, amely jobban gondoskodik az édesanyákról, jobban védi a még meg nem született gyermeket.

3. Kéri azokat, akik a közvéleményt irányítják: sajtó, rádió, TV, hogy segítsenek olyan klímát teremteni, amely kedvez a gyöngének, az emberi életnek és megvédi annak méltóságát.

4. Kéri az orvosokat, akik először konfrontálódnak a kényszerhelyzetbe került terhes anyákkal, maradjanak hűek hivatásukhoz: gyógyítani, életet menteni és megtartani.

5. Különös felelősség terheli a tanácsadó központokat. Segítsék teljes odaadással az áldott állapotban lévő anyákat: gondoljanak a felelősségre lelkiismeretükkel és az Úristennel szemben.

A pásztorlevél végül annak a reménynek ad kifejezést, hogy a magzatelhajtás magas száma miatti megdöbbenés az élet nagyobb megbecsüléséhez vezet és erőt meg bátorságot ad az emberi élet méltóságának szolgálatára.

*

Minket, magyarokat, különösen érint ez az egész kérdéskomplexum, mert nemcsak a Nyugat problémája ez, hanem fájóan a miénk is. A gyászos emlékezetű Rákosi-éra komoly becslések szerint három millió meggyilkolt magzatába került a nemzetnek. Ez az állami segédlettel folyó nemzetírtás kegyetlen formájában ugyan megszünt, — Kádár az abortuszt megengedi, de nem parancsolja, — azonban mégis csak gyakorlatban maradt. Nagy felelősség terheli a magyar orvosokat, de főleg a fiatal magyar anyákat és apákat. Mert mindent nem lehet külső okokkal, szegénységgel, lakáshiánnyal magyarázni. A tömeges abortuszok állami segédlettel szörnyű nyomokat hagytak ifjúságunk erkölcsi magatartásában: lelkiismeretlenség, felelőtlenség, élvezethajhászás, trágár beszédmód és érthetetlen közönbösség az élettel és annak titkaival szemben. „Mit várhat egy olyan nép a jövőtől, ahol az asszonyok, lányok többségéből kiveszett a szeméremérzet. Úgy mennek abortuszra, mintha pedikürösöhöz mennének" — ahogy egy otthoni cikkben olvassuk. — Ahol nincsen hit, ott kivész az erkölcs, a tömegerkölcstelenség vége pedig nem lehet más, mint romlás és nemzethalál.

HF.

Két történelmi évforduló: 1939–1956

1939 szeptember 1-én, 10 órakor jelentette be Hitler a Reichstag előtt:

„Reggel 5.45-tól kezdve visszalövünk!" — Páncélosai pedig már lengyel területen jártak.

Két nap mulva jött az angol hadüzenet, amire Hitler Göringtől azt kérdezte: „Mi lesz most?" — Mire ő azt felelte: „Ha ezt a háborút elveszítjük, akkor Isten nekünk irgalmazzon". — Elvesztették. — Így kezdődött a II. világháború.

Az első világháború kitörésekor, 1914. aug. 1-én, Sir Edward Grey, angol külügyminiszter azt mondotta: „Európában kialszik a fény és mi már életünkben többé nem látjuk fölragyogni".

„Európa fényei" nemcsak az akkori háborús generáció számára aludtak ki, de a Szentistváni birodalom számára már akkor végleg kialudtak. A mi generációnk számára pedig akkor, 1945-ben, amikor Torgaunál, az Elbe folyónál amerikai és orosz csapatok „baráti kezet" nyujtottak egymásnak. — A csonka ország katonai elözönlése, majd politikai annektálása a nagy szovjet „testvér" részéről, majd a Rákosi-terror, mind csak kis utóepizódjai történelmi drámánknak.

1956-ban, nem a magyar állam, sem a szervezett magyar nemzet, hanem a nép, a fiaiban annyira megkínzott és kivérzett magyar nép keserüsége: „lesz ami lesz!" jelszóval próbálta lerázni — most már tudjuk — a lerázhatatlan jármot . . . Csak 10 napig tartott a hihetetlen csoda: a „Szabad Nép" csodája. November 4-én hangzott el Nagy Imre miniszterelnök utolsó szabad üzenete a világhoz . . .

Ekkor halt ki a szabadság fénye szegény Magyarország felett és akkor aludt ki az utolsó reménysugara a Nyugat keresztény kulturája egén is: tehetetlenül kellett néznie, hogyan győz a sötétség Kelet-Európa fölött . . .

1956 nemcsak csodálatos magyar fény volt, hanem európai fény is, amit el nem homályosíthat az idő múlása; a napi politika változásai, megalkuvó, kicsinyes önzés . . . 1956 az emberi szabadság és az emberi méltóság égő, megoldatlan problémája marad, nemcsak Magyarországon és nemcsak Európában, hanem az egész világon! — A megoldás késhetik, de el nem marad!

HORY LÁSZLÓ:

Az ifjú pártvezetők hajmeresztő tudatlansága

„Sztálin — Magyarország volt kormányzója"; „Hruscsov — az első ember a világűrben"; „Rákosi az 1956-os ellenforradalom vezére" s hasonló elmés megállapítások.

Politikai közvéleménykutatók legutóbb átvilágították a kommunista ifjúság elitjét, a párt tömegszervezetének, a Kommunista Ifjúsági Szövetségnek (KISZ) vezető gárdáját, hogy lemérjék ismereteiknek értékét. Kérdéseket tettek fel 1.000 kiválasztott fiúnak és leánynak, kiknek kora 14 és 30 év közt volt, a legalacsonyabb alapszervezetektől a legmagasabb csúcsig. Bizonyos okok miatt 814 részletes választ elemeztek ki. Kiderült, hogy hajmeresztően tudatlanok a nemzetközi mozgalom, valamint a magyar pártvezetők multját és jelenét illetően. Az eredményeket, amelyek sokszor egy vicclapba, vagy kabaréműsorba kívánkoznának, a hivatalos ifjúsági havilap, az „Ifjú Kommunista" nem restellette nyilvánosságra hozni.

Azt szokták mondani a pártban, hogy „a tudatlanság nem bűn, csak kellemetlen". Ez esetben a párt szempontjából — a visszhangból itélve — átlépte a súlyos poltiikai vétség határát. Példátlan közömbösség, az indoktrináció teljes sikertelensége árad a megdöbbentő válaszokból. Ez a „szociológiai próba" valóban súlyos aggodalomra ad okot, hiszen a párt vezetése az idő törvényszerüsége folytán feltartóztathatatlanul ezeknek a politikai káderekeknek a kezébe fog kerülni, ami bizony nem sok jóval kecsegtet.

A kérdezők számtalanszor nemcsak meglepetve, hanem kétségbe esve jegyezték fel a hallottakat. Az ifjú mintakommunisták nagyrésze nem tudta például, hogy mi fán termett a „Hazafias Népfront", amely köztudomásulag a párt tömegszervezete, amelyet mint kezesbárányt mozgósítanak mindig, ha azt a látszatot kell kelteni, hogy a lakósság túlnyomó többsége helyesli, sőt lelkesedéssel támogatja a párt politikáját. A párttagság nem kötelező, de a lelkendezés, vagy annak színlelése annál inkább. A „szocializmus felépítésének" kísérőzenéjét szolgáltatják a népfront „hazafias" kórusai, természetesen pártkarmesterek taktusára és beintésére. Na már most: legenyhébben szólva meglepő, hogy a megkérdezett kiszisták 64 százaléka semmit sem tudott a szervezetről; 18 százalék hamis információkat szajkózott és csak a maradék volt „úgy ahogy" elfogadható. Mindössze 8 százalék tudta megmondani, hogy Kállai Gyula a szervezet elnöke és 3 százalék ismerte Sarlós Pál főtitkár nevét. Egyesek fölényes tudatlansággal a párt első titkárát, Kádár Jánost, vagy a névleges államelnököt, Losonczi Pált tették meg a Népfront elökévé. Alig 10 % tudta, hogy a „Magyar Nemzet" a szervezet napilapja.

Olvasd és csodálkozz!... Most következnek a csemegék. A leendő vezető pártfunkcionáriusok 17 százaléka nem tudta megmondani, hogy ki volt Lenin. Hruscsovot a kiszisták 42 %-a még csak hírből sem ismerte; 31 % semmit sem tudott „Joe bácsival", Sztálinnal mit kezdeni. A vizsgázók 13 %-a dadogva ködbe burkolta az apostol, Lenin alakját, olyan bölcsességeket mondva, hogy „egy forradalmár", egy „marxista" volt; valaki azt is megkockáztatta, mint felülmulhatatlan bölcsességet, hogy „egy ismert államférfi" volt. Egy kolhozparaszt, mellesleg KISZ-titkár, megtette Lenint költőnek", elárulván róla, hogy apja „mészáros", anyja „szolgálóleány" volt. Nem kétséges, hogy Lenint Petőfivel cserélte össze!

Egyes KISZ-vezetők az eredetiségükkel valóban tündököltek. Egyik legváratlanabb válasz így hangzott: „A Sztálinista korszakban Sztálin Magyarország kormányzója volt"! Még szenzációsabb leleplezés volt az alábbi: „Sztálin a németek főparancsnoka volt és a háború végén fejlövéssel kivégezték"!

Hruscsovot egyesek festői jellemvonásokkal ruházták fel, közölvén, hogy „egy kisnövésü, kövér ember volt, aki Bábolnán egy ajándékot kapott" . . . „az Egyesült Nemzetekben cipőjével verte a padot." Mindkét közlés igaz, jóllehet egy ifjú pártvezetőnek illenék többet és fontosabbat is tudni. A legeredetibb Hruscsov jellemképet egy magát „alkalmazottnak" nevező személy szolgáltatta: „Hruscsov volt az első ember a világűrben" (Sic!)... Két szakmunkás, ugyancsak KISZ-vezetők, ugyancsak bebizonyították fenomenális történelmi tudásukat: „A hatvanas évek elején Hruscsov az Egyesült Államok elnöke volt... Hruscsov később kolhozigazgató lett"!

Magyarország Mini-Sztálinja, Rákosi Mátyás az 'Uborkafejü', 1945-től 1956-ig uralkodott kisebb-nagyobb megszakitásokkal, zavarokkal. Egy főiskolás, büszkesége az ifjúsági tömegszervezetnek nem zavartatta magát és kijelentette, hogy „Rákosi volt az 1956-os ellenforradalom vezére"! Más főiskolások nemkevésbé voltak hitelesen informálva: „Rákosi egy kimagasló személyisége volt a harmincas években az ellenforradalmi Horthy-regimnek"! (Általában takarékoskodni szeretünk a felkiáltó jelekkel, de ezuttal lehetetlen. Bocsássa meg az olvaló.) Mások az egyszerűség kedvéért lepecsételték Rákosit, mint „egy fasisztát". Volt aki őt „egy Horthy-tábornoknak" nevezte ki a „második világháborúban"... Még szebb válaszok is elhangzottak: „Rákosi volt a nyilaskeresztes mozgalom vezére", vagy „Miniszterelnök volt 1930-tól 1940-ig". A találékonyság nem ismert határt: „A németek fullajtára volt, aki Magyarországot a háború vége felé áthuzta a németek oldalára". Ez se egy mindennapi válasz: „Rákosi miniszterelnök volt a nyolvanas években"...

Egy vidéki egyetemi tanár naplót vezet a felvételi vizsgára jelentkező főiskolai hallgató jelöltekről. Történelmi és ideológai vonatkozásban feljegyzi a legfeltünőbb kuriozitásokat. Egy szépreményü kandidátus így szóla: „A magyar nép legfontosabb vezérei 1919-ben Kun Béla, Táncsis Mihály és Franke Leó voltak" (Notabene: Táncsics elhúnyt 1884-ben, Franke pedig 1896-ban).

Általában igen nagylelküen dobálóztak a leendő főiskolások a történelmi dátumokkal és eseményekkel. Egyikük azt állította, hogy 1946-ban, amikor több demokratikus párt megalakította a Baloldali Blokkot, „azok az emberek, kik nem voltak a haladás hivei, Szálasit segítették hatalomra." Mint emlékezetes, Magyarország orosz katonai megszállás és kizsákmányolás alatt nyögött, Szálasi volt az első számú háborús bünös, börtönben ült és 1946 márciusának kezdetén kivégezték.

Nem csodálható ilyen körülmények közt, hogyha a jelenlegi pártvezetőség aggodalommal tekint a jövőbe. Ilyen indolens, tudatlan és közönyös felnövő vezetőrétegtől bizony nem a legjobbakat remélheti a jövőben.

Figyelem! **Újdonság!**

Szamosi József

MÁRIACELLI EMLÉKKÖNYV

Képes magyar kalauz

Az ízléses kiállítású könyvecske a híres Mária-kegyhely történetét, bazilikáját és a kincstár nevezetességeit mutatja be, mindenütt kiemelve Máriacell magyar kapcsolatait.

A könyvet 14 fekete-fehér-, és 32 színes kép díszíti.

Megrendelhető az „Életünk" szerkesztőségében. Ára 12.— DM, vagy 6.— $.

DR. NOSZLOPI LÁSZLÓ (Budapest):

A szekták

A „szekta" szó: (a latin secta a sequi = „követni" igéből) vallásos töredékcsoportot jelent, vagyis olyan közösséget, amely egy nagyobb és régebbi közösségből való kiszakadás útján keletkezett. Korunkban elszaporodnak a szekták. Mik ennek a jelenségnek lélektani okai?

A szekta olyan közösség, amely bizonyos különcség bélyegét szokta viselni. A szekták élete vallásos vadhajtás. Az ilyen mozgalmak kezdetén excentrikus jellemek állnak, akik műveltségük hiányosságait lelkes és fanatikus megragadottsággal akarják ellensúlyozni.

Jellemzi a szektákat és tagjaikat a képtelenség „az egésznek áttekintésére". Rajongó idealizmusuk megragad a keresztény tanok valamely részleténél: egy látnok szavánál, egy kiagyalt értelmezésnél, a Biblia valamely pontjánál, egy szociális baj ellen való küzdelemnél, stb. Némely szekta titokzatos tanítások és kultuszok hatalma által, más szekta a gyakorlati segítés kissé mindennapias módja által, ismét másik a keresztény egyházak egyes hibáinak és mulasztásainak éles kritikája útján, vagypedig humanisztikus erkölcsiség hirdetésével nyer híveket.

A szekták tehát „a fától nem látják az erdőt", csak a „fát" látják, a részleteket, nem az „erdőt", az egészet. Ez az egyoldalúságuk alkalmas arra, hogy fanatikus erőt kölcsönözzön némely híveknek. A fanatizmus mindig egyoldalu, az erőt nála az egyirányuság növeli. Ez az egyirányuság természetesen önkényes, tehát zsarnoki.

A szekták napjainkban való szaporodásának és terjedésének okai a mai ember jellegzetességeiben keresendők.

A mai ember először is tájékozatlan, tudatlan vallásos területen, többnyire képzetlen a saját vallását tekintve is. Nincs tehát vallásos áttekintése, ez kedvez a szekták keletkezésének és elterjedésének.

A mai ember továbbá világnézetileg gyakran bizonyos értelemben komolytalan és szeszélyes, az éppen jelentkező vágyaknak hódol. Hol részegeskedik és szórakozik, hol önmegtagadó és lemondó, néha sportol, máskor, ha kénytelen, robotolva dolgozik, ismét más alkalommal henyél és semmivel sem törődik, majd politizál, sőt filozófál, amint éppen eszébe jut. Vagyis önkényes. Az ilyen ember, ha vezető pozicióba kerül, zsarnok lesz és egyébként is a terrorizmus hullámait termeli ki mai világunkban. A szektáktól sem idegen a terrorizmus, vagy legalább is az elzárkózás, a megnyitottság hiánya, és, amint említettük, a fanatikus egyoldaluság.

Némely embert bizonyos szenzációéhség, az újnak, a változatosságnak hajszolása visz a szektákhoz, ezektől remél valamit, ami „még soha sem volt". Vannak, akik voltaképp fellázadnak eredeti vallásuk és egyházuk ellen, igaz vagy hamis okokból. Igaz ok lehet esetleg egyes papok vagy szerzetesek, illetőleg szerzetesrendek hatalomra-törekvése, vagy az istentiszteletek aluszékony, élettelen, lagymatag jellege és egyéb hibák. Hamis ok, ha az egyén ki akar bújni bizonyos erkölcsi kötelmek alól, amelyeket vallása parancsol, és a szektákhoz menekül. Mást bizonyos hamis és egyoldalu erkölcsi igény vezethet el szektákhoz, miközben egyszerüen letagadja mind önmaga, mind mások előtt, hogy azok az erkölcsi tanítások. melyeket ő egy szekta körében mint hallatlan és magasztos újdonságokat fogad, már régtől fogva és tökéletesebben megvoltak eredeti vallásának körében. — Megint egy igaz ok lehet, ha valaki azt veszi észre, hogy a szekták istentiszteletei esetleg családiasabbak, a résztvevők törődnek egymással, míg ellenben a nagy székesegyházak miséin idegen emberek rideg elkülönülésben vesznek részt, mindegyik, mintha egyedül volna ott.

A szekták léte elvitathatatlanul kihivás az egyház ellen. Olyan emberek is vannak köztük, akik slendriánságot és hiányosságokat tapasztaltak az egyházi életben, álmosságot és unottságot, és kis közösségekre vágyódnak, amelyekben frissen és intenzíven lehet az Istennek való odaadást meglelni.

Mécs László (1895—1978):

Őszi tilinkózás

Terelgetem nyájam őszi erdőszélen.
Minden kis virágát összekeresgélem
az őszi mezőnek.

Élet-erdő mélyén méla zene szólal:
muzsikál a Halál, sóhajos vonóvel
muzsikál a fákon.

A vonó siklása: sorsoknak hullása...
Színesen, dalosan örök elmulásba
hullnak a levelek.

Riadoz a nyájam: szívemnek ezernyi
aranyos báránya de nehéz terelni
őszi erdőszélen!

Már szét is bocsátom: kit erre, kit arra,
magam meg ledülök a zörgő avarra
halkan tilinkózni.

Akinek átokként bánat ül a mellén,
akinek könnye van, jöjjön ide mellém,
üljön az avarra.

Fölveszem tavaszról maradt tilinkómat
s elfújom bánatát minden búsulónak,
tavaszra várónak.

P. MARCELL OCD:

SZÉPSZERETET

A KÁRMELHEGYI BOLDOGASSZONYRÓL NEVEZETT MARCELL TESTVÉR ÖNÉLETÍRÁSA

II.

Mikor jött az „öntudatosság", jött a — bukás. Az egyetemen . . . De még nem! Maradjunk csak Nagyszombatban.

Valami csodálatos: papi hivatásom teljesen eltünt lekemből. Eladdig világi pap akartam lenni. De itt már ötödikes koromban megkaptam nagybátyámtól Madách „Az ember tragédiájá"-t bőségesen magyarázó jegyzetekkel. És én nekifeküdtem, — valóságos szenvedélylyel; hosszú éjjeleken át bujtam, jegyzeteltem, tanultam, élveztem és egyszercsak kimondtam: nem, nem leszek pap, hanem világi tanár, imponált a Tragédia utolsó mondata: Küzdj és bízva bízzál. Akkor még nem fogtam fel a mű pesszimizmusát, mert optimista, pláne izig-vérig katolikus lelkületem bearanyozta mind a 15 szín komor tanulságát.

Úgy gondolom, a szépszeretet Anyja mindenből a színmézet szedette ki velem. Nőalakjaiban kerestem mindenütt az eszményt, a szűzieset, az égi, nem a földi szerelmet: s az Éváknak a gyarlóságai, vagy romlottsága nem undori váltottak ki belőlem, hanem inkább mélységes részvétet és segíteni akarást: hogyan lehetne őket kiemelni „de lacu miseriae et de lute faecis" (Zsolt. 39.) a nagy nyomorúság verméből, a sár fertőjéből és lábukat kősziklára helyezni, szájukba új éneket adni! . . .

Nagyon szerettem Vörösmarty-t. Színtiszta katolikus lelkületén, leányalakjain ott volt a Szeplőtelen Szűzanya szépségének vetülete. — Hatodikba jártam; a húsvéti szünidőben az éjjelt is nappallá téve átvettem összes műveit, drámáival együtt — jegyzetezve őket. Felfogását, gondolkozását, lelkivilágát magamévá tettem és különösen nőalakjaiban „szerettem — kerestem" — a Szűzanyát. Öntudatlanul is mindig Őt szerettem . . .

Gondja volt a Szeplőtlennek arra, hogy a földet elnyomja bennem az Ég. Palástja, a szépséges kék égboltozat ráboruljon a sáros földre s virágos kertté tegye a siralomvölgyét.

Magának nevelt, ó, de könnyen ment akkor! . . . Míly nehezen megy majd a bukás után! Míly nehéz lesz majd az elvesztett Paradicsomot visszaszerezni!

Az ideál mindig „veretlenül" — az én Szűzanyám volt. Ha elfeledkeztem Róla, — keservesen megbántam.

Mire való volt ez a 4 máriás esztendő?

„Mitte radices in electis meis", bocsásd gyökereidet az én választottaimba, — mondja az Úr az Egyház szerint Máriának.

Belém bocsátotta gyökereit a Szépszeretet Anyja. Alázatos hálával legyen szabad mondanom: választottja voltam.

A gyökerek akkor tüneményes gyorsasággal kihajtottak; virágba borult minden.

A virágokat lekaszálta az élet hosszú időre.

De a gyökerek megmaradtak.

AZ EGYETEMEN

Minden másképp lett, mint elgondoltam. Az érettségi után (1905) Budapestre mentem bölcsészhallgatónak.

Mint mikor a halat partra dobják. Vergődik víz, az őt egyedül éltető víz nélkül. Nincs az ő „elemében". Szakasztott ilyen voltam én is.

Ezer hatás, ezer benyomás, ezer meg ezer csalódás. Nem az én világom volt ez. Kidobtak a partra s elkezdtem — „ficánkolni". — Szegény kis „hal"! Hol maradt az „élő víz"?! — Az egyetemi ifjúság egyre-másra rendezte a tüntetéseket — a „darabont-kormány" ellen s gúnyolta a körutakon az „Andrisokat" (rendőröket). Folynak az órák a bölcsészkaron, egyszercsak felhangzik a Kossuth-nóta, dörömbölnek a jogászok az előadóterem ajtaján: Fiúk, gyertek! — Szegény Ponori Thewrewk Emil kénytelen volt abbahagyni nagytudományú fejtegetéseit Cicero valamelyik beszédjéről; ki a folyosóra, zengett a nóta, az egyetemi „polgárok" hadonásztak botjaikkal (akkoriban mindenki botot hordott). Az egyik folyosó-fordulónál megjelenik felindultan az egyik jogi professzor, gondolom: Balog Jenő, a későbbi igazságügyminiszter, próbálja megállítani, jobb belátásra bírni az üvöltő, botos tömeget:

— Tudják, miért tüntetnek? Van fogalmuk róla? Mit akarnak?

Hangja elveszett az üvöltésben.

Lakásom az Üllői-úti, akkor keletkező Szent Imre — kollégiumban volt, de a Molnár utcai egyetemi menzán étkeztem. Alig múlt el nap, hogy egy-egy híres vén diák szónok ne tüzelte volna a csörömpölő tányérok zajától kísérve az óriási termek ebédlő, vagy vacsorázó diákjait.

Az ifjúság roppant fontosnak, — tényezőnek tartotta magát. A régi 48-as ifjúság lett az ideál. Ó, de mi, a követők, az utánzók, mennyire nem voltunk ideálisak. A politikát igen szerettük, a tanulást kevésbé. Hizelegtek nekünk az ellenzéki politikusok, dicsértek tömegeinket és bátorságunkat ugyancsak az ellenzéki lapok, a rendőrök, különösen a lovasrendőrök pedig — kardlapoztak.

Kiábrándultam végleg az egyetemi polgárok „vezérkarából". Rákóczi hamvait hozták haza. Elébe mentünk a meseszerűen szép vonatnak Kiskunfélegyházáig. Az ifjúság határtalanul lelkesedett és mértéktelenül — ivott. Híres vezéreink pedig oly ocsmány trágárságokkal szórakoztatták „nyájukat", hogy az — kétségbeejtő volt. Szájuk, viselkedésük . . . , Ó de erről ne szóljon az ajkam! — Nagyon rossz rá visszaemlékezni! . . .

Ki volt dobva a partra a hal. Levegő után kapkodott . . .

Elnyelt mindenkit a magyar politika. Háromszínű volt. Kezdtük imádni önmagunkat, mi magyarok, a fiatalok, én is. Ni, ni! Mintha volna szónoki képességem! Monoron künn a szőlőben beszéltem . . .

Aztán alakitottunk páran egy társadalomtudományi Egyesületet. Valami hatan-heten lehettünk. A Regnum egyik beszélő szobájában üléseztünk. Az ott tartózkodó Prohászkát is lehívtuk, s különösen egyik társunk ugyancsak igyekezett őt kérdéseivel foglalkoztatni. Aztán megválasztottuk a tisztikart is.

A magyar-betegség mintha engem is meglátogatott volna. Ambiciók támadtak bennem. Beőthy Zsolt megdicsérte a kollokválásomat, Riedl Frigyes dolgozatomban felfedezte az írói kvalitásokat. A tudomány mindig jobban előtérbe lépett.

Tudni, tudni minél többet! Nagy, feltűnő műveltségre szert tenni! Aztán utazni, látni, tapasztalni! A művészet minden irányban szenvedélyesen érdekelt. München az „én városom" lett. Ismertem, láttam, élveztem képeit, szobrait. Harmadéves voltam, már utaztam Olaszországban, Svájcban. A tenger majd megbolondított szépségével!

Gondoltam, majd író leszek, híres író persze! . . .

A Szeplőtelen, a Tenger Csillaga pedig elhalványodott. Felhők borították az Eget . . .

A kármeliták győri rendháza és temploma az első világháború előtt

Aztán végleg elmaradt a gyónás. Tizenhat esztendőre! A diáknóta pedig zengett-zugott:

O rerum, rerum, o quae mutatio rerum! . . . Hányszor dobtam rá a koporsófödelet ezzel a nemzetközi diák-melódiával — az Élő vizekre!

Nem benne, még csak a partján sem voltam már.

Elfeledtem, egész elfeledtem a Szűzanyát.

De Ő nem felejtett el engem.

Járt a tékozló fiú után. Imádkozott érte, sőt imádkozott helyette. Aztán szőtte, fonta sorsát, jövőjét.

Nem, Ő nem hagyott el. Ő valóságos, igazi Édesanya.

*

Mondom szőtte-fonta sorsomat. Hogy végleg el ne zülljek . . .

Hosszabb időre egy előkelő családba ejtett be. A finom környezet jótékonyan hatott rám. Kezdtem keresni újra az Ideált. Beatricet — mondaná Dante . . .

A Szűzanya azonban igen óvatos volt. Nem hiába a Virgo Prudentissima, a Nagyokosságú Szűz!

SALZBURG

Alighogy megszereztem a tanári oklevelet, máris kinevezett az állam helyettes tanárnak, messze Erdélybe, hegyek közé. Magam írtam be a kérvényembe: hegyes vidékre kérek alkalmazást. Mikor megkaptam a főgimnázium igazgatóságától az értesítést, csak nagynehezen találtam rá a térképen a Retyezát, a Szurdok-szoros, meg a Zsil folyó kis modern bányavároskájára.

Nem lett volna jó mindjárt belekerülni a gyönge hitű, romlott erkölcsű társadalom forgatagába!

Egy hónap mulva már gyorsvonaton robogtam végig egész Magyarországon és Ausztrián át a bajor határszélre. Önkéntesi évemet kellett leszolgálnom, Salzburgban, a Monarchia e legszebb, legelőkelőbb garnizonjában.

(Világi életének — írja Marcell atya — Nagyszombatot kivéve, ez volt a legszebb esztendeje. Oldalakon keresztül áradozik a hegyekről, az alpesi táj lenyügöző szépségeiről, melyekkel nem tudott betelni s amelyek önkéntesi évét is boldoggá tették.)

ERDÉLY

1911 október elején mentem vissza a feledhetetlen Salzburgból a román határszélre — tanítani.

Oly nehezen szoktam bele a magyar világba. Minden lehelte, áhítozta a — háborút. Vihar kellett, amely tisztítson.

Egyszerre belepottyantam a „társadalmi" életbe. Számbavehető fiatalember voltam, mint a többi. Mulattunk, táncoltunk, ismerkedtünk és — hencegtünk, léháskodtunk, hazugság volt az egész életünk. Én még részeg voltam az Alpesek levegőjétől, valami nagy, a felnőtteknek érthetetlen naivsággal álltam az ostoba, szellemtelen, pusztulásra, büntetésre érett világ közepén. Csábítottak, kioktattak . . . Kik?! — Jobb arról nem beszélni!

De volt két nagy vigasztalásom, mondhatnám: mentődeszkám. Az egyik: tanítványaim. A másik: a hegyek!

Ó, az én kis osztályom! Egészen egyek voltunk. Szerettük egymást. Együtt másztuk a Páringot, mentünk a Csetatya Boli-hoz, a rohanó Zsil partjára, le a határra! Vajdahunyadra a vaskohó lángtengerét bámulni: hogy olvad benne tüzes folyadékká a kemény vasérc! Majd én is így adom egyszer makacs, büszke szabadakaratomat — Jézusnak! Hogy ömlött, kígyózott bele a formákba a megolvadt vas! — Majd egyszer . . . én is így ömlök bele az isteni formába, az áldott Szűzanyába s leszek — Jézusé, ó Istenem! . . .

Daloltunk sokat, heverésztünk az édes pázsiton, ezer méteres magasságokban. Egy sem akart otthon maradni. A szűkmellű, nyápic kis Z. Jóska sem riránkodott. Elvittük. A meredek részeknél hátamra vettem.

Én tanítottam, meg neveltem őket a magam módján. A legkomiszabb is beletörött . . .

Hitről, vallásról nem mertem nekik beszélni, de magamnak sem. Azt hittem: nincs hitem! — Pedig volt!

Csináltam az osztályomban önnevelők körét. Magam elbámultam a programján: nini, hiszen lemásoltam Nagyszombatot! A Mária Kongregációt, melynek ott prefektusa voltam. Csak most pogány nevet adtam neki.

Óráimon, kirándulásainkon, még a ródlipályán is a — lélek vitt, nem a test; az Eszmény, nem az — anyag. Pedig kacérkodtam a monizmussal, a „Világ" napilap hazug, modern eszméivel. Kezdtem megtagadni az Egyházat, úgy magamban nehezményezni a dog-

(Folytatás az 5. oldalon)

Helyesbítés. Multkori számunkban „A lehajtott fejű Mária" kép aláírásának első mondata helyesen: Egykorú metszet a müncheni sarutlan kármeliták templomának kegyképéről.

Emlékezések

Marcell karmelita atyára, a „Szépszeretet" írójára

(Részletek a szerkesztőhöz írt levelekből)

1

Wien, 1979 szept, 5.

...Nagy örömünkre szolgált, hogy Önöknél is lelkesedést váltott ki Marcell atya „Szépszeretet" című önéletrajza. Általában mindenfelé ilyen lelkesedés tárgya volt ez az írás... P. Iván Demel önköltségén sokszorosíttatta, hogy minden magyar pap kezébe eljusson. Nem is kell mondanom, otthon Magyarországon mély érdeklődéssel keresik, olvassák volt ismerősei, gyónógyermekei és mások. Most itt az osztrák karmelita provincia akarja kiadni könyv formájában magyar és német nyelven. Németül is sokszorosítva van, Ida Schneider, híres német írónő fordításában, aki most karmelita apáca Grázban...

Marcell atya, világi nevén Marton Boldizsár, 1887 szept. 9-én született Kiskomáromban. 1925 júl. 3-án lép a Kármelbe, felszentelik 1930 jún. 15-én. A primician Mindszenty apát úr a manuductora. Budapesten halt meg 1966 május 29-én, Pünkösd vasárnapján. Holttestét átvitték Győrbe, ahol 13 évig noviciusmester volt, ott temették el a kármelita templom kriptájában. Bánk megyéspüspök úr temette, gyönyörű beszédet mondott, méltatva az ő szent életét. Összes rendtársai ott voltak a temetésén és rengeteg nép, mivel nagyon ismert és szentként tisztelt személy volt mindenfelé. Úgy rendtársai mint ismerősei már életében úgy vélekedtek róla, mint egy szentről. Most halála után sírja állandó tisztelet tárgya, sokan keresik fel sírját és segítségül hívják. A kármelita Nagykáptalan elrendelte boldoggáavatásának bevezetését a Szentszéknél, mivel otthon e tekintetben nem lehet semmit sem tenni. Kard. Minszenty is sürgette a Kármelita Rend főnökeit, azt írta nekik: „Ő akar lenni az első tanu Marcell atya életszentsége mellett". Őt jól ismerte még mint tanárt Zalaegerszegről, meg utána is mint püspök és kardinális.

Hogyan vált meg Marcell atya a tanári pályától, ezt azt hiszem elég bőven leírja a „Szépszeretet" lapjain...

Hálás köszönetet mondva kedves érdeklődéséért Marcell atyára vonatkozólag, fogadja szívből jövő mély tiszteletemet:

P. Martin Magyar OCD

2

Zalaegerszeg, Mindszenty városa, jelenik meg lelki szemeim előtt, ha P. Marcell atyára gondolok. Zalaegerszeg volt az ő működési tere, amikor még mint Marton Boldizsár, az állami főgimnáziumban tanárként működött. Bár az én osztályomban csak inkább kisegítésképpen tanított, mégis alkalmam volt tanári működését, módszerét megfigyelnem.

Marton Boldizsár — egyelőre így nevezzük — élő reprezentánsa volt annak a régi tanártipusnak, aki vessző nélkül is abszolut fegyelemben tartotta osztályát a személyéből kisugárzó szeretet és szellemi felsőbbség révén. Nem emlékszem, hogy valaha is indulatra ragadtatta volna magát. Nyugalmat, rendet, fegyelmet jelentett már a puszta megjelenése is. Nemcsoda, ha az osztálya, melynek főnöke volt, bálványozta. Amikor az első világháború alatt neki is be kellett vonulni, tanítványai megsiratták. Mint embernek, rendkivüli megnyerő modora volt, az a tipus, akivel mindig kellemes együtt lenni.

Mindszenty Józsefhez, akivel egy időben együtt tanított a főgimnáziumban, különös barátság füzte, ami talán abban gyökerezett, hogy rokon lelkek voltak. Mindszenty a papi ideált testesítette meg magában, Marton Boldizsár azt a tanárideált, akiért a növendékek rajonganak. Hogy Marton Boldizsár mennyire az ideális régiókban élt, bizonyság rá szeretete a művészi szép irárnt. Alkalmasint felment Budapestre, hogy a legkiválóbb magyar művészeket láthassa és hallhassa, például Odry Árpádot. Egyszer hallottam Mindszentyvel együtt szerepelni valami katolikus megmozdulás érdekében. Marton Boldizsár szónoklata akkor valósággal elbűvölt engem, a nyolcadikos diákot. Szereplése szónoki remekmű volt. Mindszenty Józsefhez való különös viszonyát mutatja az is, hogy a huszas évek elején együtt mentek el a spanyolországi Limpiasba, annak a csodálatos feszületnek a megtekintésére, mely egy népmisszió végén megelevenedni látszott 1919 márc. 30-án.

Feltehető, hogy Marton Boldizsár, mi diákok csak „Bódi"-nak hivtuk, ekkor már foglalkozott azzal a gondolattal hogy szerzetes lesz. Talán csak azt a kérdést hagyta nyitva: hogy mikor és hová? Engem semmi esetre sem lepett meg, amikor hallottam, hogy 1926-ban a kármelita, a sarutlan kármelita rendbe lépett. Hogy azonban nagyobb lelki konvulziókon ment át, arról Kőszegen győződhettem meg, ahol meghívásomra 1949-ben a zárda növendékeinek lelkigyakorlatos beszédeket tartott. Itt az egyik beszédjében elbeszélte „megtérése" történetét a leányoknak, bizonyára azért, hogy bizalmat, feltétlen odaadást szítson lelkükben a Szűzanya iránt. El határozása előtt tudniillik bizonytalanság és félelem gyötörte: lesz-e elég ereje a szigorú szerzetes életben való kitartáshoz?

Mint volt tanítványa, meglátogattam őt 1941-ben a győri kármelita kolostorban, amikor az ottani püspöki levéltárban adatok után kutattam. Akkor már teljesen beleilleszkedett a szerzetes miljőbe, megelégedettnek, nyugodtnak, boldognak látszott.

Mindszentyvel kapcsolatban Kőszegen, 1949-ben, még egy érdekes közlést tett. Említette, hogy Mindszenty mint bíboros prímás kiterjesztett karokkal szokott imádkozni egészen az összeroskadásig, s életét felajánlotta hazájáért és a kereszténységért. P. Marcell atya — ezt maga vallotta —, nagyon örült, amikor Mindszentyt lefogták. Azt gondolta, hogy a megpróbáltatás napjai megrövidíttetnek ezzel: íme, az isteni irgalom jele!

Azóta P. Marcell elköltözött az örökkévalóságba. Mindszenty bíboros bécsi tartózkodása alatt azok közé sorolta jelenlétemben, akiknek esetleges boldoggá avatása szóba jöhet. Hogy ez bekövetkezik-e, nem tudom. De Marcell atya alakja, egyénisége úgy él bennem, mint aki a boldogság dicsfényét, az áldozatosság szellemét és a jóság derüjét sugározza embertársaira.

Dr. Vecsey Lajos (St. Gallen)

3

New York 1979 aug. 24.

...Nekem Marton Boldizsár néven tanárom volt. Inkább csak egy kisdiák emlékem és benyomásom maradt róla. Aranyos, pirospozsgás, életvidám ember volt. A diákok rajongtak érte. A többit megírta naplójában: hívását, lelki küzdelmeit, elhatározásának történetét. Mindebből kifelé semmi sem látszott. Egy ember tudott róla, Pehm József apátplébános, aki ebben az időben bizalmasa, lelki tanácsadója, barátja volt. Később a viszony megfordult, mert Marcell atya a bíboros gyóntatója lett. Nagyon érdekes, hogy a „Napi jegyzetek"-ben milyen gyakran fordul elő „P. Marcell" neve. Úgy látszik lelkileg vele volt a követségi fogságában is. Érdekes az 1962 nov. 25-i feljegyzés: „...Kértem dr. Marcell hozzám hívását, hogy ily súlyos ügyet megtárgyalhassak vele. Félek a felelősségtől, egyedül dönteni, amikor Egyházat, hazát, életet érintő kérdésről van szó..." December 9-ére pedig ezt jegyzi be: „„Meghalt a kórházban dr. Marcell 74 éves korában. Három hete kerestettem a lakcímét és a félénkség nem találta meg. Most már csak imádkozhatik értem a kiváló jó pap és barát, tanácsot nem adhat."

Úgy gondolom, hogy dr. Vecsey Lajos talán többet tudna mondani Marton Boldizsárról.

Őszinte baráti szeretettel

Tibor (Dr. Horányi Tibor)

SZÉPSZERETET (2)

(Folytatás a 4. oldalról)

mákat; magam formáltam meg magamnak a vallást! Hová jutottam volna?!

De megmentettek, visszatartottak: a tanítványaim, meg a hegyek!

Az egyik nagyvakációban Párizsba mentem. Egy hónapig tanulmányoztam a Louvre-t. Hiúság volt, semmi más. Órák hosszáig ültem a Milói Venus szobra előtt és bebeszéltem magamnak, hogy nem tudok szabadulni a „szépségétől". És így voltam mindennel. Magamra aggattam az akkori hazug kultúrvilágnak minden rongyát. Mindent megnéztem és megtapasztaltam e modern Babilonban, de azért, mikor abban a francia családban, amelynél laktam, azt kérdezte tőlem a fiatal Madame: Van-e már „valakije", gondolván a Quartier Latin diáknegyed pajtásházasságaira, bizony mélyen elpirultam. Dehogy volt! Magyar szemérmetességemet őrizte a — Szeplőtlen, és szívesen megbocsájtotta botlásaimat.

1914 húsvétján lent jártam Rómában. Ó, hogy szégyenlem!

Első dolgom volt a Forum Romanumra rohanni s majdnem hogy daloltam kultúrörömömben, mikor végigjártam magam kopott kövein, antik romjain.

Voltam Rómában és nem láttam a pápát. A Szentatya akkor éppen beteg volt, nem fogadott senkit. Nem is érdemeltem meg. Nekem pogány emlékek kellettek. Tivoliban Horatius emlékezeseket szenvelegtem. De a márciusvégi olasz tavasz gyönyörű volt. A San Pietro kupoláját is megjártam, a katakombákat, a templomokat, de csak a Baedecker volt a kezemben, a lelkem már nem látta meg a tabernákulumot, nem érezte a vértanuk vérének illatát. Nápoly, a Vezuv, Pompéj, Castellamare, Sorrento holdas estje elbűvölt ugyan mind, de — Kulturmensch voltam, semmi más. Olyan Schöngeist — féle, amilyen akkor tucatszámra akadt mindenfelé, széles e világon...

Kitört a háború. Éppen Berlinben voltam. Láttam a Schloss-Platzon az irtózatos tömeget, az erkélyen Vilmos császár beszélt és szavalták a „Hass-Lied"-et, a Gyűlölet dalát. Benyomásaim erősek voltak. Három napig utaztam hazámig.

Elgondolkoztató, milyen keményen megbünteti Isten a gőgöt! Utálatos előtte a gőgös és ellenáll neki: Deus superbis resistit.

Irtsd ki, — Szépszeretet Anyja — belőlem még a hajszálgyökerét is mindenfajta hiúságnak. Hiszen belém „eresztetted a Te gyökereidet."...

BURG KASTL

Szeptemberben csendben újra megnyiltak a váriskola kapui. — Különösen a leánytanulók száma örvendetes: 120. A fiúinternátusban 165 körüli a növendékek száma. Szép számmal vannak kicsi tanulók. Az első osztályban 34-en, ebből 13 a leány. Az érettségiző osztályban (13. o.) 27 a tanuló, ebből 12 leány. A sok elmaradt tanuló helyett sok új jött, ami szintén jó. Az amerikaiak különösen Los Angelesből jöttek. A szülők nagy örömére, az elsősök osztályfőnöke Blezilla nővér, a kisfiúknál pedig Csanád atya az egyik prefektus. A fiuinternátusban a kicsinyek tagozatában, (5—7 o.): 54, a középső tagozatban (8-10 o.): 60 és a nagyoknál (10—13. o.): 44 körüli eddig a létszám. — Nagyon kellene még egy prefektus és egy fiatal, csak hittanár, de a javából!

A leányinternátus igazgatói állása gazdát cserélt. — Az Isteni Megváltó Nővérei 6-évenként cserélnek ezen a fontos poszton. A leányinternátus megnyitása óta (1966) hat évig Elienne nővér „szelid uralma" alatt szép csendben gyarapodtak a csemeték. — Jött Blezilla nővér és erélyesebb hangon teremtett rendet — ha kellett (nem igen kellett! Szerk.). Most Benignetta nővér következik.

Az iskola, még kevésbé a magyar emigráció, nem is tudja, milyen nagy kincse néki ez a hat Kastl-i kedvesnővér. Mind a Soproni Anyaház áldása és ami talán még több: Sopron megye szülöttje! Szany, Sóbor, Lövő, Endréd a hazájuk... Mélyen gyökerezett ebbe a végvári magyar talajba mind a két lábuk, de tekintetük nyitva maradt Nyugat felé is, ahonnét európaiságunk származott. Szétszóratásuk után mind a hatan megjárták a nagyvilágot: szolgáltak és — ha lehetett — tanítottak Ausztriában, Hollandiában, Rómában, Amerikában és „Franciában". Becsületet szereztek mindenütt a magyar szerzetesi névnek és idegenben is mindenhol újra megvetették a lábukat... De mikor hívta őket vissza a Magyar Iskola, szívvel-lélekkel jelentkeztek és újra nevelnek, tanítanak és — ha kell — takarítanak, otthont és Hazát pótolva annyi kis magyarnak... Áldja meg a jó Isten őket érte! — Csak a nevük álljon itt: Benignetta, Blezilla, Donatilla, Eliennek, Kinga és Lucia. Köztük még egészen fiatal Kinga nővér, de a többi is még csak „50 körül jár"!

(Egy volt bentlakó)

Bogyay Tamás: Szent István király

„STEPHANUS REX"

könyve németül és magyarul kapható az Életünk Szerekesztőségénél.

Tengereken innen és túl...

Fiatal cserkészvezetők európai körútja

Hogy mindjárt a végén kezdjem, valamennyien szerencsésen megérkeztek, vidáman, barnára sülve, felejthetetlen élményekkel, emlékekkel gazdagodva. 44 fiatal cserkészvezető, legtöbbje 18—20 éves, valamennyien már itt kint születtek, itt tanultak meg magyarul, négy kontinesről s vagy tíz országból jöttek össze, hogy résztvegyenek az európai cserkészkerület meghívására, Köllei Gyurkabá parancsnok vezetésével a nyári nagy cserkészkörúton. Négyen Argentinából, hárman Venezuelából, ugyancsak hárman Ausztráliából, vagy 15-en az USA-ból, 10-en Kanadából jöttek; a többiek: kisérők, gépkocsivezetők az európai cserkészkerület fiatal vezetői gárdájából valók.

Münchenben, az új cserkész-központban találkoztam velük mindjárt a megérkezésük után. Tőlük akartam megtudni, hol jártak, mit láttak, mit éltek át a hosszú úton? No, nem kellett őket sokáig beszédre bíztatni. Folyt a szó megállás nélkül, egy egész jókedvű leánysereg vett körül. Egy vidámszemű kislány, Lomniczy Paulette kezdte az indulást s első élményeiket mesélni, aztán a venezuelai Sennyei Marianne s az ausztráliai Stark Veronika folytatta. Csakhamar csatlakozott a beszélőkhöz Pattantyus Ádám, fiatal, lelkes cserkészvezető Pittsburghból, — de nem is győzöm sorolni a többieket, a helyes Kemenes Katit Buenos Airesből, Raffensperger Babyt Caracasból, ugyanonnan Vladál Patriciát, Hajdu Németh Ágnest New-Brunswickből, Fülöp Gabit Hamiltonból, — annyian voltak mindenfelől, és pergett a szó és csak mondták, mondták az út részleteit, egymást felváltva, mégegyszer átélve az élményeket. Én itt csak szárazon, röviden próbálom összefogni a hallottakat.

Első állomásuk a Boden-i tónál Friedrichshafen-Markdorf, ahol az ottani kajak-klub vendéglátását élvezték (mert a klub elnöke „természetesen" magyar, Jakab Gábor mérnök személyében), és két napon át 24 kajakkal szántották a gyönyörű tó vizét. Aztán a svájci nagy hegyek következtek, Grindelwald, itt Bélabá, Grindelwald közismert magyar sportorvosa és családja vendégei voltak s egy emlékezetes hegyi túrán ismerkedtek meg a Jungfrau szépségeivel. Később megcsodálták a hegyi házban berendezett kis erdélyi „múzeumot", Bélabá kincseit, akinek svájci felesége és három gyermeke kitünően beszél magyarul... A mesés genfi tó partján, Miesben, Erzsébet néninél, a kastély parkjában öt kedves napot töltöttek, innen mentek Luxenburgba, ahol Karcsibá, Zsófi és barátaik vendégszeretetéből mind a negyvennégyük számára roskadásig megtelt az asztal, — aztán egy esti tábori mise gyertyafényben, hálából az eddig megtett útért. — Kielből tengerjáró hajón mentek Göteborgba, az ott élő magyarok uzsonnával várták őket; Osloban Kálmán atya, svédországi főlelkész kalauzolt, Stockholmban a Magyar Ház és az ottani két csapat vendégeiként pihenték ki az utazás fáradalmait... Irány Finnország! Helsinkiben a Finn Cserkész Szövetség testvéri szeretettel fogadta a magyar cserkészeket s ők meglátogattak többek közt egy finn gyermektábort s az esti

A résztvevők egy vidám csoportja
Ahány lány, annyi ország!

tábortűznél együtt énekeltek 300 finn cserkésszel. Büszkén mutogatták meg nekik a helsinki Néprajzi Múzeum magyar traktusát, a finn-magyar rokoni barátság beszédes bizonyítékait... Egy eleven argentin kislány, Zólyomi Kati számolt be a Gereben Lászlóék tanyáján töltött két pihenő napról, aztán végig az útról Svédországon át. Malmöben az ottani magyarok késő estig várták őket, de éjfélig azért együtt kellett nótázni velük. Koppenhágáról Saáry Sófi, aki Luganóban kitünő cserkészvezető beszélt, meg Hannoverről (Margeschu Sándorék vendéglátásáról), Mannheimről, ahol meg Pavlákovich Mihályék tóparti vacsorával kedveskedtek. S végül Heidelberg, ahová meglepetésként érkezett látogatóba P. Dr. Ádám atya, a Cserkészszöv. alelnöke. Az utazás utolsó napján Heidelberg határában este, egy magányos, vadregényes kertben tábori szentmise keretében búcsúztak el a körút tagjai egymástól. A misét, beszédet Ádám atya mondta: fáklyák fényében adott hálát Istennek a 44 fiatal cserkészvezető nevében a négyhetes utazás s a mintegy nyolcezer km-es út minden élményéért, sikeréért s talán elsősorban azért, hogy ezek a magyar fiatalok egymást megismerve a magyarságban egymásra találtak és barátokká lettek...

Az elmondottak alapján magam is, a kivülről néző, ezt tartom a legnagyobb eredménynek. Szinte látom őket az indulás napján, a messziről jötteket, amint pár órával ismerkedésük után már baráti, testvéri szeretetben összeforrnak, mint egy nagy család tagjai. (De hisz azok is.) Emellett a magyarságtudat ápolásának nagyszerű módját is látom az ilyen cserkészmunkában (mert annak is tekinthetem!) azáltal, hogy a magyar cserkészet eddig alig megmunkált új területet, új lehetőségeket és feladatokat talált magának. Ezek a fiatal magyar cserkészvezetők egész útjuk alatt, minden este összejöttek a tábortűznél s amerre jártak, a szétszórtságban élő magyar családok könnyes szemmel köszöntték meg, hogy elmentek közéjük, hogy elvitték magyar szívük melegét, szeretetét s a magyar népdalokon keresztül az otthon üzenetét.

Teleki Pál unokái, jó munkát tiéktek!

Müncheni öregcserkész

MINDSZENTYNUM FELAVATÁSA ARGENTINÁBAN

Felszentelése aug. 19-én, 11 órakor szentmise keretében történt meg. Hála érte elsősorban a jó Istennek! A magyar társadalomból főképp a Sorgházaspárnak az érdeme ez a nem kis épület. Megmutatkozott a Katolikus Egyház nemzetfelettisége is abban a nagy segélyben, amit az Ostpriesterhilfe és a német „Adveniat" küldött. Most már mirajtunk, argentinai katolikus magyarokon mulik, hogy mennyire gazdagodhatunk hitben és szeretetben ebben az épületben és mennyit nyújtunk kulturánkból az argentinok felé. (Egy levélből)

HAZAI FIGYELŐ

KNA, Budapest, szept. 11. — Dr. Miklós Imre, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke, szept. 10-én Budapesten sajtókonferenciát hívott össze a külföldi sajtóképviselők részére. Az összehívás okául Miklós Imre a II. János Pál pápa „Lengyelországi diadalútja" után Magyarországon is megnyilvánuló nagyobb vallási érdeklődést hozta fel. — Az állam és Egyház közötti viszonyt jónak mondotta. — Az állam szigoruan ragaszkodik az Egyház és állam egymástól való elválasztásához. Nincs már „nagyobb nézeteltérés" köztük. Az elmúlt 1978-as évben az ÁEH-hoz az Egyház részéről már csak 168 panasz érkezett. Az egyházi ügyek nagyvonalu kezelésének példájául hozta a vasárnapi mise-közvetítést a rádióban. A hitoktatás kérdésével kapcsolatban kijelentette, hogy az utóbbi években „a részvétel azon állandósul mintegy 5–7 % körül". Minden iskolában szabad a hitoktatás, elég ha egy szülőfél igényli írásban. A nyolc egyházi vezetés alatt álló gimnázium (6 fiú- és 2 leány-gimnázium) végzett tanulóinak további akadémiai tanulmányaikat illetően semmi nehézségük nincs. A magyar püspökök panaszával kapcsolatban, hogy ezek a gimnáziumok nincsenek egészen tele, Miklós Imre szerint „ellenkezőleg, éppen az iskoláknak a kibővitéséről gondoskodunk".

A báziscsoportokkal kapcsolatban, azzal a megokolással, hogy „ez az Egyház belső ügye", nem akart nyilatkozni Miklós Imre. — Szerinte a báziscsoportok többnyire fiatalokból álló kisebb közösségek, akik egy pap körül csoportosulnak és privát házakban tartanak Istentiszteletet és vallási kérdésekkel foglalkoznak, anélkül, hogy csatlakoznának egyházközségi keretekhez. Az utóbbi években a Magyar Püspöki Konferencia többizben élesen támadta ezeket a csoportokat és „skizmatikusoknak" bélyegezte meg őket. VI. Pál pápa is elitélte a báziscsoportokat miután Lékai László bíboros, magyar prímás, „kellően informálta őt". — A báziscsoportok minden esetre azt hozzák fel ürügyül, hogy a plébániák szigoru állami ellenőrzése miatt válnak ki a közösségből.

✶

Aki csak egy kicsit is ismeri a rendszer egyházpolitikáját és tud a sorok között olvasni, az ebből az interjúból azonnal látja, hogy a lelkiismereti szabadság és vallásszabadság terén otthon minden a régi. A „magyar modell": Az állam és az Egyház szétválasztása, természetesen annyit jelent, hogy az államnak mindent, az Egyháznak semmit sem szabad. Azt is, hogy mi tartozik az Egyház hatáskörébe, egyedül a rendszer határozza meg. — Miklós Imre gondoskodott arról is, hogy olyan püspöki kart neveztessen ki Magyarországon és a püspöki aulákban (püspöki helynök, irodaigazgató, püspöki titkár) olyan apparátust építsen be, amely engedelmes végrehajtóeszköze, sajnos egyházi vonalon is, a rendszernek. Tőle ered a mondás: „A püspökök mind a mi embereink, aki nem az, az nem számit!"

És azt sem magyarázta meg a sajtóriportereknek, hogy a katolikus iskolák azért ürülnek ki, mert nincs elég anyagi erejük és tanáruk. Tulzsúfoltak az internátusok, de azokat bőviteni, még ha volna is miből, nem szabad. Az externisták száma pedig azért fogy, mert fiaik főiskolai fölvételét és további boldogulását féltik a szülők és különféle adminisztrativ hátrányoktól is félnek. A katolikus iskolák egyébként az idén júliusban sem kapták meg még azt a segélyt, amit számukra az év elején gyüjtöttek. — A báziscsoportoknak pedig éppen Miklós Imre a legnagyobb ellensége, tehát nem követett volna el kompetenciasértést, ha többet beszélt volna róluk.

Ezzel szemben a „Lengyel modell": Az Egyház ragaszkodik elidegeníthetetlen jogaihoz. Ezért nem tartja természetesnek a rendszer által teremtett természetellenes helyzetet az államban. Természetes, hogy az Egyház ragaszkodik az ifjúság vallásos neveléséhez. Természetes, hogy ragaszkodik mindazokhoz az eszközökhöz: iskolák, rádiók, televizió, szabad sajtó, amelyek a modern lelkipásztorkodáshoz elengedhetetlenek. Csak a legutóbbi időben, két pásztorlevelet olvastak fel a lengyel szószéken. Hangjuk határozott és kemény. Követelnek 1. katolikus sajtót; 2. új templomokat; 3. szabad rádiót és televíziót; 4. élesen tiltakoznak az ellen, hogy az államosított tömegmédiumok katolikus és vallásos lengyel dolgozók pénzén olyan programot sugároznak, amely egyedül az ateista és vallásellenes életstíl szuggerálja vallásos szülők gyermekeinek is.

Kedves Apróság II. János pápáról

Még Lengyelországi látogatásán, Krakkóban történt: Népviseletbe öltözött fiúk és lánykák, hatalmas virágcsokorral, kedveskedtek neki. A virágcsokrokat a pódium szélére tették le és mögéjük élővirágként ők maguk álltak oda. Megkezdődött százezrek előtt az ünnepség. A Pápa odaintett a gyermekeknek: „Most aztán pontosan csináljátok azt, amit én csinálok". Kitárta a karjait a tömeg felé és üdvözölte. „No, gyerekek, csináljátok". Aztán kedvesen integetni kezdett a tömeg felé. A gyerekek egyre jobban belemelegedve, szívesen csinálták utána. — „Na, legalább tudjátok, hogy kell csinálni, ha ti is pápák lesztek". — Egy kislány szomorkásan néz föl a Pápára. — „Hát Te miért nem csinálod"? — „Én nem lehetek Pápa. Hát nem látod, hogy kislány vagyok?"

A 86-ik Német Katolikus Nagygyülés 1980-ban Nyugat-Berlinben lesz. Már eddig, noha hivatalos program nem jelent meg, több mint 12.000 a jelentkező. Ezen a nagygyülésen különösen a német egyházi zene: dómkórusok, Cecilia-kórusok stb., vonulnak föl, ami különösen nagy élményt igér.

M E G H I V Ó

Folyó év október 21-én (vasárnap) délután 17 órakor szentelni fel

MATHIAS DEFREGGER

püspök úr

a Kat. Magyar Főlelkészség újjáépített németországi központi épületét

8000 München 81. Oberföhringerstr. 40.

Tel.: (089) 98 26 37 / 38.

A házat a magyarság nagy barátjáról, Döpfner bíboros úrról, München és Freising megboldogult érsekéről nevezzük el.

A sokrétű és gazdag ünnepi program már délután 15 órakor kezdődik. 17 órakor a püspök úr megérkezése, rövid ájtatosság - házszentelés. Utána fogadás: hideg konyhával és üditő italokkal.

Felekezeti különbség nélkül minden magyart, vendégül lát barátainkal egyetemben, szeretettel

Dr. Bácsváry Róbert

főlelkész

Az ünnepi rendezőbizottság nevében

Czupy József, okl. mérnök

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Innsbruck: Halálozás: Júliusban augusztusban öt hűséges, magyar szentmisékre járó hívő költözött el az Örökkévalóságba: **Kapitánffy Albin,** vezérkari őrnagy, 71 éves; — **Fazekas Emil,** a Magyar Nemzeti Bank volt igazgatója, 72 éves; — **Hargita István,** mérnök, 58 éves; — **Házy László,** mérnök, 82 éves; — **Vencsellő-i Virányi Ferenc,** a K. u. K. utolsó magyar haditengerész tisztje, gépészmérnök, 82 éves. — Az Úr adjon nekik örök nyugodalmat!

Linz: Nagy Anna, Ansfelden, életének 73. évében aug. 23-án elhunyt. Családjáért minden áldozatot meghozó édesanya és az Egyház buzgó hive volt. Nyugodjék békében!

A Linz-i cserkészcsapat júl. 7. — 15-ig a Vorarlberg-i Gurtisban tartotta ezévi csapattáborát. A terep nehézsége, valamint az esősre, hidegre forduló időjárás nem tették könnyűvé a cserkészmunkát, de éppen a nehézségek leküzdése tette értékessé az idei tábort. A táborban Msgr. Valentiny Géza, a csapat pátrónusa, látta el a lelkipásztori szolgálatot. Ezen a helyen is köszönetet mondunk érte! — **A csapat szept. 9-én Máriacellben résztvett az ausztriai magyarok zarándoklatán.**

BELGIUM

Brüsszel: Házasság: Jean Francois **Michiels** és Lutgarde **Boon** 1979. aug. 25-én a Lot-i templomban esküdtek egymásnak örök hűséget sok Magyarországból is érkezett rokon és barát részvételével. — Legyenek boldogok.

Halálozás: Varga József, Dr. Varga J. cserkészparancsnok édesapja, 54-éves korában hirtelen elhunyt. Aug. 10-én temették Ixellesben. — **Boross Béla,** volt m. kir. őrnagy, 64-éves korban elhunyt. Az I. világháború után Kolozsvárról, majd 1945-ben Pestről volt kénytelen menekülni. Hű barátaitól kísérve, aug. 20-án temették a St. Joose-i templomból. —

NÉMETORSZÁG

Aachen: Halálozás: Christian Fényi Béla és Erzsébet kisfia, zsenge életének 12. évében 1979. aug. 23-án hirtelen elhunyt. Aug. 30-án a Würseleni (Aachen) temetőben helyezték örök nyugalomra. Az irgalmas Úristen vigasztaló áldását kívánjuk a szülőknek.

Köln: Születés: Erz Cecilia-Mária, E. József és Ilosvay Mária július 30-án született kislánya. Szép és boldog életet kívánunk

Halálozás: Kristóf Rozália szül. Farkas, Köln-Szent Istvánfalu lakója, szept. 6-án, élete 56. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. — Nyugodjék az Úr békéjében!

Kerek Erzsébet 1979. szept. 13-án 93 éves korában Salzgitter-Lebenstedtben elhunyt.

Mannheim: Keresztelés: Neugebauer Monica Barbara, N. Viktor és Örkényi Judith kislánya 1979. júl. 25-én részesült a keresztség szentségében.

Halálozás: Bíró Géza életének 76. évében 1979. aug. 29-én Waibstadtban, — **Nuszpl szül. Schein Olga,** 1979. szept. 12-én Karlsruheban elhunyt. — Adjon nekik az Úr örök nyugodalmat!

Mannheim és környéke magyarjai szept. 9-én Karlsruheban emlékeztek meg Szent István királyról és a Magyar Lelkészség 20-éves fönnállásáról. — Hosszú idő ez az emigrációban! A hálaadó szentmisén Dr. Frank Miklós méltatta ennek a 20 évnek súlyos lelkipásztori és magyar jelentőségét.

Délután a Waldheim-i karitász-otthonban gyült össze az egyházközség... Idegenben ezer év távlatából meghatottan hallgatták a Nagy Király csodálatos „Intelmeit" fiához, Imre herceghez.

Dávid Pál és felesége hegedűn és zongorán adtak művészi keretet. Mede Tibor énekszámaival tette még szebbé a délutánt. A hívek nevében Sennyey Tamás köszönte meg Mórócz atyának ezt a nekik áldozott nehéz húsz évet. A jó Isten áldja meg érte!

München: Születés: Blaz Judit, B. Lajos és Székely Judit kislánya, 1979. jún. 27.

Paasche Kristin, Dr. Ulrich Paasche és Igó-Kemenes Katalin leánya 1979 július 12-én Münchenben a Christkönig templomban részesült a **bérmálás** szentségében.

Halálozás: Sánta János Burgbernheimben 1979 júliusban elhunyt. — **Németh Magda** 59 éves korában 1979 aug. 9-én Münchenben meghalt: aug. 13-án a Westfriedhofban temették. **Csama György** 72-éves korában 1979 aug. 31-én Münchenben. — **Hanák Árpád** 53-éves korában 1979. szept. 5-én Münchenben meghalt; szept. 11-én temették a Westfriedhofban. — **v. Fejér Iréne** Haslach-ban 1979 szept. 4-én autóbaleset következtében 68 éves korában elhunyt; szept. 7-én temették Haslach / Traunstein-ben.

Halle-Günsebeck: Születés: Plasó József Attila, P. József és Pataki Klára fia. — Gratulálunk!

Weingarten: Keresztelés: A keresztségben aug. 5-én újjá született **Zeljkó,** Katona Sándor és Rajkovaca Mara kisfia. A jó Isten áldását kívánjuk életére!

SVÁJC

Lausanne: Házasság: A házasság szentségét szolgáltatták ki egymásnak **Lebovics Ernő** és **Ember Zsuzsanna** 1979 szept. 22-én. **Halálozás: Kovács Antal** 67-éves korában aug. 31-én Genfben az Örök Hazába költözött. Kovács bácsiban a Genfi Magyar Kat. Misszió egyik legbuzgóbb énekesét vesztette el, akinek csak akkor volt igazi vasárnapja, ha a magyar szentmisén Isten dicsőségére kiénekelhette magát. Hisszuk' hogy jutalmul odaát Isten irgalmát örökké zengheti (Zsoltáros).

Marczy Johanna, nagyhírű hegedűművésznő, Hubay legkedveltebb tanítványa, 54-éves korban, aug, 14-én Genfben hirtelen elhunyt. **R. I. P.**

A Zürichi Magyar Nőegylet 1979. november 4-én rendezi meg Árpádházi szt. Erzsébet ünnepélyét d. u. 3 órakor a Szent Ferenc plébánia kultúrtermében, Kilchbergst. 5, Wollishofen. Elérhető a 7-es villamossal a Morgentali megállóig. — Magyaros vendégszeretettel várunk mindenkit.

Jubileumi diáktalálkozó Innsbruckban

Az egykori Innsbrucki Magyar Reálgimnázium volt növendékei és az itt érettségizett diákok 1979 június 15. és 17. közt nemzetközi találkozót rendeztek. A találkozót Tóth Béla hittanár, az innsbrucki magyar katolikus egyházközség lelkésze; Jáhn Dénes volt innsbrucki tanár és Radda István, a volt diákság képviselője rendezték.

A gimnázium 1946 óta működött. Alapítói voltak: Dr. Girsik Géza főigazgató, Dr. Nyirjessy Sándor tanfelügyelő, volt országgyűlési képviselő, és Dr. Közi-Horváth József pápai prelátus. A tanintézet 1963-ig állt fent. Szellemi örökébe lépett a Burgkastli Magyar Gimnázium, amely ma az európai magyar emigráció egyetlen működő középiskolája.

Az innsbrucki eredmények figyelemre méltóak, hiszen 800 diák érettségizett a gimnáziumban.

Különösen fellendült és benépesült a tanintézet az 1956-os szabadságharc után, amikor a gimnáziumnak éveken keresztül átlag 500 növendéke volt.

Az anyagi alapot nagy részben a római katolikus egyház biztosította, amiben jelentős része volt Dr. Zágon József pápai prelátusnak, a magyar apostoli vizitátornak és Msgr. Gróh Bélának, a ma is működő Mindszenty Egyetemista Diákotthon igazgatójának.

A gimnázium fáradhatatlan igazgatója 1949-től egészen 1963-ig Dr. Romhányi Árpád volt. Sajnos a diákok számának csökkenése miatt az iskola beszüntette további működését. A mindenki által nagyraértékelt „Árpád bácsi" ez év június 19-én töltötte be teljes testi és szellemi frissességben 85. életévét. Az emlitett diáktalálkozó alkalmul szolgált születésnapja megünneplésére is. A volt tanárikar nevében Msgr. Dr. Gróh Béla, a diákság részéről Radda István, az egyházközség nevében pedig Tóth Béla lelkész-hittanár köszöntötték Romhányi igazgatót.

A diáktalálkozó hangulatos társadalmi eseménnyel zárult. Az Innsbrucki Magyar Egyetemisták és Akadémikusok Szövetsége a találkozó résztvevőinek tiszteletére Magyar Bált rendezett, amelynek tiszta jövedelmét az Egyetemista Klub támogatására fordították. A bál keretében fellépett tíz népi táncospár a volt diákokból: vastapsot arattak.

A diáktalálkozónak a gyakorlati eredménye az, hogy a résztvevők évenként rendeznek hasonló, bállal egybekötött magyar diáktalálkozót. **(Hy)**

A németországi főlelkész levele paptestvéreihez

Dr. Bácsváry Róbert németországi magyar főlelkészt, még júniusban súlyos isiászbántalmakkal szállították kórházba. Betegágyáról írta paptestvéreihez, de úgy érezzük, minden egyes magyarhoz, a következő sorokat:

„Már az innsbrucki papi lelkigyakorlat után, e hó elején, szerettem volna egy beszámolót mellékelni a félévi munkám eddigi eredményeiről, meglátásaimról. De „Ember tervez, Isten végez." — Tehát a lelkigyakorlat után betegágyba dőltem és aztán kórházba kerültem, ahol még most is vizsgálat, illetőleg kezelés alatt vagyok... amiért ezt a már régen esedékes levelet csak most, ilyen későn írom...

Nyár van, és itt Bajorországban július 31-én osztják ki az iskolákban a bizonyítványokat. Szüneti idő ez, és aki csak teheti, szabadságot vesz és elindul a négy égtáj közül egy irányba, ahogy azt körülményei megengedik. Aki otthon marad, az is igyekszik elfelejteni az elmult év fáradalmait, a hétköznap igavonását, mert kell úgy testnek mint léleknek is a csend, a kikapcsolódás, a pihenés és az erőgyüjtés, az Istentől adott idő, az erős jó levegő, a melegítő napsütés, a virágos mező, a susogó erdő és csobogó patakok világa. — A pap is csak ember, és ha kiméli magát... akkor tizenegy hónap kemény munkája után testi-lelki erejének a tartalékát is fel kell emésszé. Bizony, ő is rászorul a pihenésre...

Kivánom, hogy a kedves Atya is találjon magának időt és alkalmat a jó kikapcsolódásra, hiszen még sok a munka ami reánk vár, az Isten szolgálatában, ezért a gyökér nélkül maradt magyar nyájért..."

Úgy értesültünk, hogy a Főlelkész úr már jobban van, csak még utókurára van szüksége, amit már szeptemberben megkezdett Hopfen am See-ben, Füssen mellett. Sok pihenést és új erőt a nagy és fontos feladathoz.

A Magyar Karitász felhívása

A MAGYAR KARITÁSZ nevében évről-évre karácsony előtt hiveinkhez fordultunk szegényeink számára. Karácsony, húsvét és időközönként az egész év folyamán a befolyt adományokból juttattunk államsegélyes hiveinknek, de az egész világról és hazánkból Münchenbe betérő menekülteknek is. Az utolsó években azonban megnövekedett a munkanélküliek és a menekültek száma. Az államsegélyek mellett tehát maradnak még gondok és terhek,melyeket a szűk keretből nehéz megoldani. Éppen ezért nagyobb és gyors segélyekért minden egyes esetben más segélyszervekhez kellett fordulnunk. Így az ügyek elintézése mindig 1-2 hónapot vett igénybe. Magyar önérzetünk azt kívánja tőlünk, hogy mi segítsünk honfitársainkon magyar szervezeteink útján. Karitászunk minden adományról adókedvezményes igazolást ad. Adományát szíveskedjék Ung. Caritas Dienst e. V. München Postschekamt München, Kontonummer: 3426-800 sz.-u befizető lapon elküldeni. Évvégi elszámolásunknál egyenként közöljük az adakozók nevét. Amennyiben nem kívánja, hogy közöljük a nevét, a befizető lapon tegye nevét zárójelek közé vagy NN megjegyzéssel.

A Magyar Caritas Szolgálat bejegyzett egyesület 1979 július 17-én Münchenben tartotta évi közgyűlését. Dr. Misángyi Árpád elnöklete alatt megemlékeztek az egyesület hosszú időkön volt elnökéről, megboldogult Dr. Ádám György főlelkészről. Majd az évi beszámolók és az új tagok felvétele után megválasztották Dr. Eperjes Ernő plébánost elnöknek, Dr. Misángyi Árpádot 2. elnöknek. A többi tisztségek betöltése után meghatározták az új alapszabályokat.

A Mindszenty Alapítvány kiadása:

NAPI JEGYZETEK

Mindszenty bíborosnak a budapesti Amerikai Követségen (1956—1971) készült naplószerű feljegyzései.

A könyvhöz Batthyány Iván, a Mindszenty Alapítvány elnöke írt bevezetőt, a bíboros követségi életéről M. J. Hillebrand, amerikai nagykövet ad számot. A magyarázó fejezeteket Csonka emil készítette.

A 480 oldalas könyv ára 32.— DM vagy 14 USA $ és portó. Megrendelhető az „Életünk" útján.

SPORT

Amilyen nagy csalódást okoztak vívóink Melbörnben a világbajnokságon — két ezüst s egy bronzérem — annál nagyobb örömet okoztak birkozóink San Diegoban a birkozó világbajnokságon, eddigi legnagyobb sikert értek el. Négy arany, egy ezüst és két bronz. A szovjet birkózók után a legtöbb érmet szerezték. A fiatal Hegedüs Csabának — az új szövetségi edzőnek — a munkáját dicséri. Reméljük az olimpián is ilyen sikeresen fognak szerepelni. Érdemes a 4 világbajnok nevét megörökítenünk: Tóth István, Kocsis Ferenc, Rácz Lajos és Kovács István. — Linzben, a céllövő világbajnokságon: Bodnár Tibor szerzett aranyérmet.

A gyengélkedő magyar futball felerősítése érdekében, Szepesi György az MLSZ elnöke leváltotta Kováts Ferenc szövetségi kapitányt a sok kudarc után, és Dr. Lakat Károlyra bízta a magyar labdarugás jövőjét. Az első bemutatkozás sikeresnek mondható. Szeptember 12-én Nyíregyházán 27 ezer néző előtt 2:1-re győzött a fiatal magyar csapat a csehek ellen. Öt újonc: Szántó, Salamon, Kiss, Borostyán és Burcsa mutatkozott be a magyar válogatottban! Ezen a mérkőzésen búcsúzott a 75-szörös válogatott Bene Ferenc a magyar focitól. A mérkőzés után Dr. Lakat így nyilatkozott: „Nagy volt a küzdelem. Egy új összetételű, lámpalázas együttes játszott, a sokkal rutinosabb cseh csapat ellen. Sok sikert kívánunk Dr. Lakat Károlynak s vele együtt a magyar labdarugásnak. — Athén, szinte népünnepéllyel köszöntötte az 1:0-ás győzelmet a Szovjetunió felett. Már se a magyar, se a szovjet csapat nem előzheti meg a görögöket az Európa-kupa 6. csoportjában. Ki gondolta volna ezt?

A most megindult különböző Európa-kupa mérkőzéseken eléggé gyengén rajtoltak a magyar csapatok. Meglepő a Fradi 3:0-ás veresége Szófiában. A győri ETO 2:0-ra kapott ki a rutinos olasz Juventustól. Az Újpest 3:2-ös győzelme aligha lesz elég a visszavágóra (2 hét múlva) Prágában a Dukla Prága ellen. Egyedül a Diósgyőr „vágta ki a rezet" 1:0-ra győzött Bécsben a Rapid ellen.

Újabb nagy vesztesége a magyar futballnak: Tóth Zoltán, az Újpest fiatal válogatott kapusa „lelépett" a spanyol turán és már Amerikában van.

Mivel az amerikai labdarugás még nem tagja a FIFA-nak, így Tóth hamar játszhat az amerikai profiknál. — Bálint a Fradi volt játékosa nem a holland Ajaxnál, hanem a belga FC. Brügge csapatában játszik.

Bécsben a magyar válogatott, barátságos mérkőzésen 3:1-es vereséget szenvedett az osztrákoktól. A magyarok egy tizenegyesét az osztrák kapus kivédte.

Svájcban élő, 38/178, nőtlen férfi keresi jómegjelenésű, házias magyar lány ismeretségét, 25—30 év között. Levelek: **„Orgonabokor"** jeligére a Szerkesztőségbe.

Nyaralás Magyarországon! — Elöregedés miatt néhány hold mindent termő föld bérbeadó a **Magyar Alföldön.** Így legálisan és kis költséggel élhet nyáron át idehaza az idevágyó. Cím: Cseh Gyuláné, H-6648 Bokros, Tanya 1492 vagy **„Tanya"** jeligére levelek a Szerkesztőségbe.

Magyarországi hozzátartozók sírgondozását vállalom. **„Lelkiismeretes"** jeligére a Kiadóba.

VENDÉGLŐ MAGYAR VEZETÉSSEL ZÜRICHBEN

1979. okt. 1-én megnyitottam Sternen-vendéglőmet. Hinteregg, Forchstr. 182. Magyar ételek, hagyományos magyar vendégszeretet, több mint 12-éves vendéglátói gyakorlat fogadja minden honfitársamat. Nem hiányoznak persze a svájci és nemzetközi gasztronómiai inyencségek sem. **Családias vacsorák, rendezvények lebonyolítását szakértelemmel vállalom.** (25-fős és egy 150-fős külön terem áll rendelkezésre.) **Nyitva** 8—24 óráig, vasárnap 18.30-ig. Szünnap: hétfőn. **Megközelíthető** a Forch-Bahnnal (BHF-Bahnhof Stadelhofen, Hinteregg megállóig). **20 perc! Autóval 10 perc.** Októberre—novemberre előjegyzéseket már most elfogadunk. Telefon: 01/984-01-03.

Jobbágy Attila és felesége Marika.

*

Unokatestvérem részére, ki nagyon jómegjelenésű, jófoglalkozásu korrekt asszony, keresem 48—56-éves jóállásu, megbizható, jómegjelenésű férfi ismeretségét. — Fényképes válaszokat **„Carmen"** jeligére a Szerkesztőségbe kérek.

A MUSICA HUNGARICA MAGYAR KÖNYV ÉS HANGLEMEZ KIÁLLÍTÁST RENDEZ MÜNCHENBEN!

1979 november 24-én és 25-én reggel 10 órától kb. este 19.00 óráig a „KÜNSTLERHAUSBAN" Lenbach Platz. Magyar könyvek, hanglemezek, posterek, népművészeti cikkek, magyartárgyú festmények stb.

Bayer Oszkár magyar ételkülönlegességeket, italokat állít ki. A kiállítás árusítással van egybekötve.

Mindenkit szeretettel meghív és vár, **A Musica Hungarica — Rümannstr. 4. Telefon: 30 50 43**

Most jelent meg

Juhász László

MAGYAROK AZ ÚJVILÁGBAN

című új könyve, amely az első világjáró ősünktől a századforduló kivándorlási hullámáig követi az amerikai magyar nyomokat.

Ára: 15.— DM, 100 ÖS, 7 $.

Megrendelhető: Dr. Juhász, 8 München 80. Bülowstr. 10/1.

HAZAI HENTESÁRU

	DM
1 kg paprikás kolbász grillsütésre vákuumcsomagolásban	16.—
1 kg paprikás szárazkolbász	15.—
1 kg paprikás friss füstölt kolbász	13.—
1 kg rizses véreshurka	9.80
1 kg májashurka	9.80
1 kg vastag húsos szalonna	12.—
1 kg paprikás tokaszalonna	8.80
1 kg disznósajt	12.—
1 kg füstölt sonka	18.—
1 kg füstölt sertésborda	8.80
1 kg füstölt csülök	8.80
1 kg friss tepertő	12.—

Utánvéttel és csak **belföldre** szállítunk, 5 kg-on felül rendeléseknél portómentesen és csupán az **expresz-díjat** számítjuk fel.

Taubel Mihály hentesmester
Peter-Rosegger-Str. 3.
D-6710 Frankenthal. Tel.: 06233/62 69 3

HÚSÁRÚÜZEM: 300 qm nagy, 1978-ban épült WELZHEIMBEN — Stuttgarttól ca. 40 km-re — keresi olyan személyek kapcsolatát, akik saját tőkével (minimum 1.000.— DM) vagy munkaerejükkel, mint hentes szakmunkás, kereskedő, üzletkötő stb. betársulni kívánnak. Gyártási programunk, amit minden kivánt mennyiségben már szállítani is tudunk: Paprikawurst (Pal-Kolbász), szárazon, füstölten, vagy friss állapotban, vákuum-csomagolásban, Balkán-Leberwurst, Csevapcsicsi, Disznósajt, sütnivaló májas- és véreshurka. Ezen áruféleségek saját Welzheim-i üzemünkben, eredeti magyar receptek alapján készülnek. Ezenkivül gyártunk még többféle német és jugoszláv húsipari terméket.

Érdeklődni lehet személyesen vagy telefonon: **Viktor Pál, 7063 Welzheim,** Lerchenstr. 29. Tel.: 07182/67-36 vagy 78-68; **este 18 óra után:** 81-81.

BÉCSI MAGYAR KÖNYVESBOLT
Libro Disco
A-1010 Wien, Domgasse 8. T.: 52-73-15
Magyar könyvek, lemezek és folyóiratok küldését a világ minden tájára vállaljuk. Kérje díjtalan katalógusunkat.

Yves de Daruvár:
A FELDARABOLT MAGYARORSZÁG
c. híres könyve magyarul, több színes és fekete fehér képpel és térképpel, kemény vászonkötésben, számtalan olyan fontos történelmi dokumentumot tartalmaz, mely a szerző másnyelvű kiadványaiban nem szerepel. Az izgalmas történelmi dokumentációt olvassuk anyanyelvünkön.
A könyvnek ára portóval együtt 40.— Sfr., vagy ezen értéknek megfelelő más valuta.
Megrendelhető közvetlen a kiadónál:
EDITION BALOGH, Pf. 19.
CH-6000, Luzern 5.

„TETENY" ungarische Spezialitäten
INH.: O. BAYER
Kreittmayerstr. 26. - D-8000 München 2.
Telefon: (089) 19 63 93

	DM
Badacsonyi Kéknyelü	6.20
Badacsonyi Szürkebarát	6.20
Domoszlói Muskotály	6.20
Domoszlói Tramini	6.50
Debrői Hárslevelü	5.75
Soproni Kékfrankos	6.—
Villányi Burgundi	6.20
Hajósi Kabernet	6.20
Alföldi Olaszrizling L.	4.80
Alföldi Kékfrankos L.	4.80
Tokaji Aszu 4 putt.	12.80
Beverage Bitters L. (Unikum)	23.—
Beverage Bitters ½ (Unikum)	12.—
Kecskeméti Barackpálinka 43 %	23.80
Barackpálinka (hasas ü.) 43 %	20.50
Szilvórium 43 %	18.50
Magyar szalámi kg.	22.—
Csabai kolbász kg.	19.—
Gyulai kolbász kg.	18.—
Süli debreceni kg.	12.—
Süli kolbász kg.	14.—
Tarhonya (kalocsai) ½ kg. 4 toj.	2.50
Nagykockástésza 8 toj. ½ kg.	2.95
Lebbencs 8 toj. ½ kg.	2.95
Cérnatészta 6 toj. 100 gr.	—.65
Kiskockatészta 6 toj. 100 gr.	—.65

Üvegárút is szállítunk!

Rómában kellemes szobát, jó ellátást nyújt a
SZENT ISTVÁN ZARÁNDOKHÁZ
Kápolna. Kert. Parkolóhely.
Márciustól október végéig jóval előbb kérjen szobát. Levélbeni jelentkezés.
Cím: 00151 Roma, Via del Casaletto 481.
Tel.: 5373319 vagy 53-62-07.
Megközelíthető: a római TERMINI pályaudvartól a 27. busszal a végállomásig (csak este 21.30 óráig közlekedik). A végállomásnál átszállás a 144. buszra.
Szállás, ellátás napi 14.500 Líra.
Magyar útlevéllel rendelkezőknek éjjeli szállás csak 3500 Líra.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német (és német-magyar), Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben és peres ügyekben segít. D-4040 Neuss, Daimlerstr. 249. Tel.: 02101/54 13 17.

Sebő gépjárművezető iskola. 7302 Ostfildern 4, Kemnat, Tel.: 0711/47-54-55. — Magyar nyelvű kiképzés minden gépjármű-kategóriából. — Az N. Sz. K.-ban lakók részére magyar nyelvű vizsgáztatás. Bentlakásos tanfolyamok.

Építési ügyekben hívja: 65-18-29, Hutter Mária építészmérnöknőt, 1040 Wien 4, Karolinengasse 9. Tervezés — hatósági ügyek intézése — kivitelezés. T.: 65 18 29.

ÉLETÜNK
Szerkesztőség és Kiadóhivatal 8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 37.
Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészség.
Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc.
*
Redaktion und Herausgeber: die Ungarische Oberseelsorge, 8000 München 81. Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 38.
Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
ELŐFIZETÉS:
Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és ő náluk is kell előfizetni! Tengeren túlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.
Egyes szám ára egy évre 15 DM, vagy ennek megfelelő valuta. Tengeren túlra légipostával 25 DM.
Lapzárta: a hónap 18-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.
Postscheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto: München.
Bankkonto: Bayer. Vereinsbank, Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge „Életünk"
Druck: Danubia-Druckerei, Ferchenbachstr. 88. 8 München 50.

Rupp László hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. D-8000 München 1. Postfach 162. Tel.: (089) 300 21 62.

A MUSICA HUNGARICA ŐSZI KÖNYV ÉS HANGLEMEZ AJÁNLATA!

	DM
Sándor Kopácsi: DIE UNGARISCHE TRAGÖDIE németül megjelent („A munkásosztály nevében")	40.—
Mindszenty: Napi jegyzetek	32.—
Tormay Cecil: Bujdosó könyv I-II.	54.—
Tormay Cecil: A csallóközi hattyu I.	22.—
Tormay Cecil: a tulsó parton II.	27.—
Nagy Imre élete és halála	42.—
Méray-Aczél: Tisztító vihar	32.—
Gulag szigetcsoport I-II. à	32.—
Dr. Habsburg Ottó: Jalta és ami utána következett	25.—
Illyés E.: Erdély változása	40.—
Kovács Imre: Magyarország megszállása	35.—
Nyírő: Ime az emberek, újdonság	28.—
fűzve	23.—
Prohászka Ottokár: Diadalmas világnézet	25.—
Varga L.: Kérem a vádlott felmentését	25.—
Vaida Albert: ... és mégis morog a föld	20.—

Claire Kenneth könyvei mind kaphatók.

Apon 2749 DM 21.— Barabás Sári énekli a legszebb karácsonyi énekeket.

Apon 2755 DM 21.— Hazafias dalok.

Kérje díjtalan katalógusainkat!

MUSICA HUNGARICA
Rümanstr. 4. 8 München 40.
Telefon (089) 30 50 43

Magyar-német és német-magyar fordításokat olcsón és gyorsan elvégez, magyar nyelvű okiratokról hitelesített másolatokat készít és más nyelvű okiratok fordítását korrekten elintézi. *W. Divy hites fordító és tolmács,* D-7990 Friedrichshafen, Linderstr. 50. — Telefon: 07541/7 1 3 9 1.

Hentes és Mészáros szakembereket keresünk magyar Húsárú-üzembe. Lehet olyan személy is, aki nem rendelkezik szakmunkásbizonyítvánnyal, de gyakorlata van a húsfeldolgozásban. Nyelvismeret nem feltétel. **Ezenkivül keresünk egy hölgyet,** aki hajlandó lenne mint Wurstelado a Stuttgart-i Központi Markthalleban dolgozni **magas fizetésért.** Ötnapos munkahét biztosítva, lakásszerzésben segítünk. A magyar nyelven kivül német nyelvismeret fontos.

Jelentkezés írásban vagy telefonon: **Fleischwarenfabrik Viktor Pál. 7063 Welzheim,** Lerchenstr. 29. — **Telefon: 07182 / 6736, 7868, — 18 óra után: 81-81.**